

CERTIFICATIESCHEMA BAROMETER DUURZAAM TERREINBEHEER

Criteria Toepassing glyfosaat op verhardingen

Datum van ingang:	1 maart 2010
Herziening per:	1 maart 2011
Vastgesteld door:	SMK
Code:	BDT.8
Volgnummer:	BDT.1

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen. Het meest recente certificatieschema en eventuele 'aanvullende besluiten' staan gepubliceerd op www.smk.nl. Het woordmerk en het beeldmerk (logo) Barometer Duurzaam Terreinbeheer zijn wettelijk beschermd en gedeponereerd bij het Benelux Merkenbureau onder nummer 0807024. Bij onterecht gebruik van het woordmerk of het beeldmerk worden sancties opgelegd.

Inhoudsopgave certificatieschema Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Hoofdstuk 1: Algemene eisen Milieukeur- en Barometerschema's	Pagina
1.1 Certificeren	5
1.1.1 Erkenning Raad voor Accreditatie	5
1.1.2 Toepassingsgebied en handboek SMK	5
1.1.3 Vakbekwaamheidseisen	5
1.1.4 Certificatiekosten	6
1.1.5 Informatie uitwisseling met SMK	6
1.1.6 Definities	6
1.1.7 Critical major/Major/Minor	7
1.2 Specifieke eisen voor een individuele certificaathouder	8
1.2.1 Toelating	8
1.2.2 Aanmelden	8
1.2.3 Toekennen en geldigheid certificaat	8
1.2.4 Afmelden	8
1.2.5 Frequenties audit	9
1.2.6 Externe communicatie	10
1.2.7 Wetgeving	13
1.2.8 Milieuzorg	14
1.2.9 Klachten	14
Hoofdstuk 2: Aanvullende basiseisen voor de barometer Duurzaam Terreinbeheer	15
2.1 Aanvullende basiseisen	16
2.1.1 Frequenties audits	16
2.1.2 Geldigheid certificaat	17

Pagina

2.1.3	Vakbekwaamheidseis auditoren	17
2.1.4	Externe communicatie	18
2.1.5	Wetgeving	20
2.1.6	Personeel	21

Hoofdstuk 3: Toepassing glyfosaat op verhardingen	23
--	-----------

Hoofdstuk 4: Brons n.v.t.	35
----------------------------------	-----------

Hoofdstuk 5: Zilver n.v.t.	41
-----------------------------------	-----------

Hoofdstuk 6: Goud n.v.t.	47
---------------------------------	-----------

Bijlagen

- I. Definities en toelichtingen
- II. Gewasbeschermingsplan
- III. Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep
- IV. Milieubeleidsverklaring
- V. Gladheidsbestrijding
 - voorbeeld van een onderhoudsplan
 - samenstellingseisen dooimiddelen

1. Algemene eisen Milieukeur- en Barometerschema's

1.1 Certificeren

1.1.1 Erkenning Raad voor Accreditatie

De certificering wordt in overeenstemming met de norm EN 45011 verricht door een certificatie-instelling erkend door de Raad voor Accreditatie voor het desbetreffende certificatieschema. De certificatie-instelling dient zich aan te melden bij de Raad voor Accreditatie alvorens te starten met het certificeren van bedrijven. Een kopie van de ontvangstbevestiging van de Raad voor Accreditatie van deze aanmelding dient de certificatie-instelling binnen een week na ontvangst naar SMK te sturen. De accreditatie dient binnen een jaar na aanmelding gerealiseerd te zijn. Indien deze termijn overschreden wordt, dient de certificatie-instelling dit met opgaf van redenen te melden bij SMK.

Bij afmelden of intrekken van het certificaat bij een gecertificeerd bedrijf dient de certificatie-instelling het certificaat binnen twee weken actief in te vorderen indien de geldigheidsduur die op het certificaat staat vermeld nog niet is verstreken.

1.1.2 Toepassingsgebied en handboek SMK

De certificatie-instelling moet de accreditatie van de Raad voor Accreditatie hebben aangevraagd voor het betreffende certificatieschema waarvoor zij een licentie bezit van SMK. De certificatie-instelling ontvangt het handboek van SMK bij het overeenkomen van een licentie met SMK voor een certificatieschema.

1.1.3 Vakbekwaamheidseisen

De auditor (in dienst van de certificatie-instelling of op contractbasis ingehuurd) die door de certificatie-instelling bij de certificatie wordt ingeschakeld moet minimaal aan de volgende eisen voldoen:

- Opleiding: Afgeronde opleiding op HBO niveau (studierichting plantaardig, dierlijk of levensmiddelen overeenkomstig met inhoud certificatieschema) of op MBO niveau (studierichting plantaardig, dierlijk of levensmiddelen overeenkomstig met inhoud certificatieschema) met minimaal twee jaar extra ervaring op het gebied van productcontrole en/of –certificatie.
- Kennis: Kennis op het gebied van duurzaamheid in de betreffende sector, bijvoorbeeld op het gebied van milieubelasting. De kennis moet worden gestaafd door opleidingscertificaten dan wel door aangetoonde ervaring op dat gebied. De auditor dient in staat te zijn de criteria juist te interpreteren, te weten wat werkwijze en praktijk zijn op een desbetreffend bedrijf.
- Ervaring: Tenminste één jaar ervaring met het uitvoeren van audits gebaseerd op product-, proces- of inspectieschema's.

De beslisser die door de certificatie-instelling de certificatie vaststelt moet minimaal aan de volgende eisen voldoen:

- Opleiding: Afgeronde opleiding op HBO niveau in een technische of agrarische richting of middels ervaring aantoonbaar op dit niveau functioneren.
- Ervaring: Minimaal twee jaar ervaring met certificatie werkzaamheden.

De certificatie-instelling dient de gewenste vakbekwaamheidseisen aan te kunnen tonen. Bij onduidelijkheden kan via SMK het College van Deskundigen worden geraadpleegd.

1.1.4 Certificatiekosten

De certificatie-instelling brengt namens SMK éénmalig aanvraagkosten en indien van toepassing tevens jaarlijks afdrachten in rekening. De tarieven voor afdracht worden door SMK vastgesteld en aan de certificatie-instelling bekend gemaakt via een bij de licentie behorende bijlage. Bij wijzigingen in de tarieven wordt door SMK aan de certificatie-instelling een nieuw tarievenblad toegestuurd. Het tarievenblad wordt tevens gepubliceerd op de website van SMK. De afdracht wordt voor de periode 1 januari tot en met 31 december van een bepaald jaar berekend.

1.1.5 Informatie uitwisseling met SMK

Jaarlijks vindt er een overleg plaats tussen SMK en de certificatie-instellingen waarbij het werken met het certificatieschema aan de orde wordt gesteld.

De namen en adressen van de aanvragers (en deelnemers) zullen door SMK worden gebruikt voor toezending van SMK Nieuws en toezending van eventuele wijzigingen in het certificatieschema. SMK verplicht zich om alle certificaathouders van het betreffende certificatieschema en de certificatie-instellingen met een licentie voor het betreffende certificatieschema op de hoogte te brengen van wijzigingen in dit schema. Certificaathouders behoeven alleen de wijzigingen in de algemene hoofdstukken en de van toepassing zijnde hoofdstukken met specifieke producteisen te ontvangen. Dit kunnen tussentijdse besluiten, wijzigingen in geldigheidstermijn of publicatie van herzieningen zijn. Hiernaast worden alle wijzigingen op de website van SMK (www.smk.nl) gepubliceerd.

Indien een certificaathouder of deelnemer afgemeld wordt en de sanctie is opgelegd zich gedurende een bepaalde periode niet meer te mogen aanmelden dient de certificatie-instelling dit door te geven aan SMK. De certificatie-instelling levert informatie over de certificaathouders en deelnemers en hun prestaties aan SMK ten behoeve van evaluaties. De exacte gegevens wat betreft prestaties kunnen per certificatieschema verschillen en zijn opgenomen in een aparte bijlage bij de licentie. Deze bijlage kunnen certificatie-instellingen ook bij SMK opvragen.

1.1.6 Definities

Bedrijf	De term bedrijf wordt gebruikt voor alle ondernemingen, instellingen en andere organisaties –zowel met als zonder winstoogmerk– die producten leveren of diensten verlenen aan derden. Een bedrijf kan meer dan één vestiging omvatten. Om als één bedrijf met meerdere vestigingen te worden aangemerkt is het noodzakelijk dat de voor certificatie relevante administratie op één locatie aanwezig is (de hoofdvestiging).
Audit	toetsing door certificatie-instelling
Initiële audit	eerste audit na aanmelding (door certificatie-instelling)
Periodieke audit	vervolg audit bij een bestaande certificaathouder of deelnemer

1.1.7 Critical major/Major/Minor

De verplichte basiseisen zijn onderverdeeld in drie niveaus, **minor**, **major** en **critical major**. Indien een **minor** tekortkoming is geconstateerd wordt een periode van 3 maanden overeengekomen voor het alsnog aanpassen van de situatie. Indien de certificaathouder na de overeengekomen periode niet aan de verplichtingen heeft voldaan, wordt het certificaat ingetrokken. Indien een **major** tekortkoming is geconstateerd wordt een periode van 1 maand overeengekomen voor het alsnog aanpassen van de situatie. Een **critical major** leidt tot directe intrekking van het certificaat en tot 1 jaar uitsluiting.

1.2 Specifieke eisen voor een individuele certificaathouder

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
1.2.1 Toelating: Certificaathouder / deelnemer moet een contract met certificatie-instelling afsluiten.	<ul style="list-style-type: none"> - Contract certificaathouder certificatie-instelling. 	Indien schriftelijke afspraken niet aanwezig dan kan een bedrijf geen certificaathouder zijn.	Major
1.2.2 Aanmelden: <ul style="list-style-type: none"> - Criteria moeten beschikbaar zijn - Elk moment van het jaar kan men een nieuwe aanvraag indienen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Contactgegevens - Bedrijfsgegevens - Specifieke gegevens benodigd per certificatieschema (zie specifiek certificatieschema) - Eventuele vergunningen en certificaten (zie specifiek certificatieschema). 	Niet certificeren indien de benodigde gegevens niet volledig zijn.	Major
1.2.3 Toekennen en geldigheid certificaat: <ul style="list-style-type: none"> - Bij initiële audit wordt aan alle criteria uit desbetreffend certificatieschema voldaan - Communicatie is geoorloofd na certificering - Contract afsluiten met CI. 	<ul style="list-style-type: none"> - Certificaat, wordt afgegeven na een volledige initiële audit - Uniek nummer (voorafgegaan aan afkorting CI) - Communicatie - Contract CI. 	<ul style="list-style-type: none"> - Geen certificaat bij niet voldoen tijdens initiële audit - Geen logo meer voeren bij niet voldoen tijdens periodieke audit. 	Major
1.2.4 Afmelden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Indien certificaathouder certificatie wil beëindigen dan dient deze het certificaat binnen 1 maand na afmelding aan de CI toe te sturen 2. Indien certificaathouder, door omstandigheden, niet meer aan de certificatie kan voldoen dan dient de certificaathouder de CI hierover te informeren (binnen 1 week na constatering). CI maakt vervolgspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Certificaat - Schriftelijk bewijs vervolgspraken. 	<ul style="list-style-type: none"> - Indien zonder opgaaf van redenen het certificaat niet binnen de gestelde termijn bij de CI in bezit is, is de CI gerechtigd het certificaat op kosten certificaathouder op te halen - CI is bevoegd om verbod voor aanmelden van maximaal 2 jaar op te leggen indien certificaathouder verzuimt het niet meer kunnen voldoen aan de CI te melden, terwijl deze redelijkerwijs hiervan op de hoogte had kunnen zijn, of de vervolgspraken niet nakomt. 	Major

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>1.2.5 Frequenties audit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na aanmelden vindt initiële audit, administratief en fysiek, plaats op bedrijf en fysiek op locatie(s) door CI. - Frequentie periodieke audit, zowel administratief als fysiek, eenmaal per jaar. - Frequentie kan worden teruggebracht tot één keer per twee jaar als bij drie opeenvolgende audits geen onregelmatigheden worden geconstateerd. - Aanvullende audit: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Binnengekomen klachten die betrekking hebben op het niet nakomen van de criteria door de certificaathouder ▪ Specifieke vervolgafspraken tussen CI en certificaathouder over het oplossen van afwijkingen - Klachten waarvoor het certificatieschema geen duidelijkheid biedt worden voorgelegd aan het College van Deskundigen agro/food van SMK - Aanvullende administratieve en fysieke audit nodig voor wijzigen Barometerniveau - Tevens kunnen onaangekondigde audits plaatsvinden. 	<p>Documenten genoemd bij aanmelden, toekennen en geldigheid certificaat en afmelden dienen aanwezig te zijn.</p>	<p>Recht op voeren logo vervalt als:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorgeschreven frequenties niet worden gevolgd. - Certificaathouder benodigde gegevens niet verstrekt. - Certificaathouder geen toegang tot relevante bedrijfsonderdelen verschaft. 	<p>Major</p>

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>1.2.6 Externe communicatie (alleen van toepassing op niveau Goud) Productinformatie Milieukeur Indien een tekst over Milieukeur op de verpakking van een product of in relatie tot een dienst wordt geplaatst mag het volgende worden vermeld: 'De criteria van Milieukeur zijn ontwikkeld door SMK en komen tot stand met medewerking en inbreng van producentenorganisaties, detailhandel, overheid, wetenschappers, milieudeskundigen en behartigers van consumentenbelangen. Meer informatie over Milieukeur? SMK, Alexanderveld 7, 2585 DB Den Haag, of www.smk.nl'.</p> <p>Logo Milieukeur Milieukeur is een geregistreerd keurmerk van SMK dat bedoeld is voor Milieukeur gecertificeerde producten en diensten. Gebruik ervan door keurmerkhouders is niet verplicht. Bij toepassing van Milieukeur (logo) uitingen zijn de in dit certificatieschema opgenomen voorwaarden van toepassing.</p> <p>Vernieuwd logo Milieukeur</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>In augustus 2008 introduceerde SMK het vernieuwde logo Milieukeur. Keurmerkhouders werd ruim de tijd gegeven om het oude logo Milieukeur te vervangen. Met ingang van 1 juni 2010 is het keurmerkhouders niet langer toegestaan het oude logo af te beelden op producten of op andere communicatiedragers.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Schriftelijke afspraken certificaathouder - Audit op naleving communicatie eisen - Uniek registratienummer wordt gecontroleerd op: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Websites ▪ Reclamefolders ▪ Verpakkingen ▪ Advertenties ▪ Posters ▪ Etc. 	<p>Indien de Milieukeur uitingen niet gerelateerd zijn aan het product of de dienst en/of het unieke registratienummer niet wordt gebruikt, volgt een waarschuwing. Binnen 3 maanden of nader te bepalen termijn dient dit te zijn gecorrigeerd. Is bij de opvolgende audit dit niet het geval, dan vervalt het recht het keurmerk Milieukeur te voeren.</p>	<p>Minor</p>

Eis	Beoordelingsrichtlijn	Sanctie	Nivea u
<p>Gebruik en toepassing van Milieukeur(logo)uitingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toepassing van Milieukeur(logo)uitingen is uitsluitend toegestaan na schriftelijke goedkeuring van de certificatie-instelling. Toestemming wordt verleend aan de Milieukeurhouder die verantwoordelijk is voor het correct gebruik van Milieukeur(logo)uitingen. - Het is toegestaan om Milieukeur(logo)uitingen te gebruiken op facturen en briefpapier, op verpakkingen of dienstgerelateerde communicatie. Ook toegestaan is toepassing op promotiemateriaal zoals websites, brochures, en catalogi. Voorwaarde hierbij is dat er een duidelijke relatie is met de gecertificeerde producten of diensten. Het gebruik op bijvoorbeeld briefpapier is niet mogelijk indien dit (ook) gebruikt wordt voor communicatie van niet-Milieukeur gecertificeerde producten of diensten. Het gebruik van het Milieukeurlogo en het unieke registratienummer is uitsluitend toegestaan in eigen communicatie in relatie tot de eigen producten of diensten met Milieukeur. - Niet toegestaan is (voorbeeld): <i>"Bedrijf X heeft Milieukeur"</i> - Wel toegestaan is (voorbeeld): <i>"Bedrijf X heeft Milieukeur voor product Y"</i> - Indien een Milieukeur(logo)uiting wordt toegepast, dan is vermelding van het unieke registratienummer van de Milieukeurhouder (deelnemer) dat toegewezen is door de certificatie-instelling verplicht erbij af te beelden. - Bij het unieke registratienummer moet altijd de naam of afkorting van de certificatie-instelling staan vermeld. - De Milieukeur(logo)uiting mag de grootte en opvallendheid van de product-, merk- en/of handelsnaam niet overtreffen. Slechts communicatie en presentatie als keurmerk is toegestaan. Suggestie dat Milieukeur een handelsmerk zou zijn is niet toegestaan - De Milieukeur(logo)uiting mag niet permanent worden aangebracht op meermalig te gebruiken verpakkingen. - Indien een Milieukeurhouder voor meer certificatieschema's Milieukeurhouder wordt, kan de certificatie-instelling dit onder hetzelfde registratienummer toestaan. - Wanneer een samenwerkingsverband van verschillende 			

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>individuele keurmerkhouders in algemene zin wil communiceren over Milieukeur, dan is het niet toegestaan het registratienummer te vermelden van een van de keurmerkhouders.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Voor (grafische) uitvoering van het logo wordt verwezen naar de 'Richtlijnen logo Milieukeur'. U kunt deze instructies downloaden via de website: www.smk.nl of aanvragen per e-mail via smk@smk.nl – Neem bij twijfelgevallen of vragen contact op met uw certificatie-instelling of met SMK (070 358 63 00, e-mail smk@smk.nl) <p>Eigen claims Het is niet toegestaan om eigen milieucclaims op de verpakking te vermelden. Indien de Milieukeurhouder (deelnemer) andere (erkende) milieucclaims wenst te hanteren, dient te worden voldaan aan de Milieu Reclame Code en moet schriftelijk toestemming van SMK (via de certificatie-instelling) worden verkregen.</p> <p>Toezicht Om het keurmerk Milieukeur geloofwaardig te houden (zowel voor inkopers, consumenten als andere keurmerkhouders) handhaaft SMK de regels die zijn gedeponeed voor het voeren van naam en logo Milieukeur. In dit verband verwijst SMK naar het juridisch reglement van Milieukeur van 16 juni 2006, artikels 4 (Beeldmerk en tekst) en 5 (Juridische bescherming Milieukeur) en deponering van het collectieve woord-/beeldmerk bij Benelux Merkenbureau (12-08-1992/registratienummer 0516647). Ook de algemene voorwaarden van de Milieu Reclame Code zijn van kracht.</p> <p>Consumentenautoriteit Op 15 oktober 2008 trad de Wet Oneerlijke Handelspraktijken van de Consumentenautoriteit in werking. Deze wet verbiedt aanbieders om 'oneerlijke handelspraktijken' toe te passen bij de promotie, verkoop en levering van producten en diensten aan consumenten. <u>Het onterecht vermelden van een keurmerk wordt expliciet in de Wet OHP genoemd.</u> De Consumentenautoriteit kan</p>			

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Nivea u</i>
bij overtreding ervan een administratieve boete opleggen van maximaal € 450.000,- of een last onder dwangsom.			
<p>1.2.7 Wetgeving</p> <ul style="list-style-type: none"> - Certificaathouder en deelnemer dient te voldoen aan alle relevante (inter)nationale en regionale wet- en regelgeving* - Indien van toepassing moeten de relevante onderdelen van de milieuvergunning in orde zijn - Schriftelijke verklaring ondernemer dat aan de vigerende regelgeving wordt voldaan - Schriftelijke verklaring indien ondernemer een aanschrijving heeft ontvangen van de lokale, provinciale of landelijke overheid in zaken wetgeving. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gevraagde geldige vergunningen - Schriftelijke verklaring geen aanschrijvingen te hebben ontvangen - Kopieën gevraagde geldige vergunningen deelnemer bij ketenregisseur. 	<ul style="list-style-type: none"> - Indien de certificaathouder niet voldoet aan de gestelde eisen volgt een waarschuwing - Een kopie van de vereiste documenten dient de CI of ketenregisseur uiterlijk 1 maand na de initiële audit of controle te hebben ontvangen - Andere afwijkingen op de regelgeving dienen bij de periodieke audit / controle in orde te zijn - Indien de kopieën niet tijdig zijn ontvangen / andere afwijkingen niet zijn opgelost bij de volgende audit vervalt het recht op het voeren van het logo of certificaathouder / deelnemer te worden - CI / ketenregisseur is gerechtigd bij aanschrijvingen van de lokale, provinciale of landelijke overheid (overtredingen die de mate van duurzaamheid van het bedrijf negatief beïnvloeden of overtredingen die Milieukeur / Barometer in een negatief daglicht kunnen stellen) het recht tot het voeren van het logo te ontnemen. 	Minor

* In productspecifieke criteria kunnen concrete wet- en regelgeving zijn opgenomen.

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>1.2.8 Milieuzorg (alleen van toepassing op de niveaus Brons, Zilver en Goud)</p> <p>Milieubeleidsverklaring:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bedrijf moet beschikken over Milieubeleidsverklaring (regelmatig vernieuwen om wijzigingen in het beleid zichtbaar te maken) en deze, indien mogelijk, zichtbaar ophangen - Externe communicatie milieubeleidsverklaring wordt aangemoedigd - Vastleggen dat minimaal eens per 5 jaar een meting* op geformuleerde doelstellingen plaatsvindt <p>Persoon als milieuoördinator aangewezen met de volgende verantwoordelijkheden vastgelegd in een functiebeschrijving:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Centraal aanspreekpunt voor alle milieuzaken, waaronder audit voor desbetreffend certificatieschema - Instructie van medewerkers op het gebied van milieu - Beheer en actueel behoud van milieuarchief <p>Uitzondering: voor bedrijven < 3 fte geldt vooralsnog een uitzondering van de verplichting tot het invoeren van milieubeleidsverklaring en milieuoördinator.</p>	<p>Milieubeleidsverklaring dient minimaal aandacht te besteden aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Algemene milieubeleidsdoelstellingen / milieubeleid op hoofdlijnen - Zorg voor milieu als structureel onderdeel van bedrijfsdoelstellingen - Uitvoering werkzaamheden in overeenstemming met ondernemingsbeleid en vastgestelde procedures - Algemene regels t.a.v. uitvoering milieubeleid onderneming m.b.t. het voldoen aan wettelijke milieuvoorschriften, scholing medewerkers (bedrijven vanaf 10 fte) - Registratie / monitoring milieuprestaties - Schriftelijke resultaten meting geformuleerde doelstellingen - Dient ondertekend te worden door directie. <p>Functiebeschrijving milieuoördinator (bedrijven vanaf 10 fte).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Voor bedrijven met minder dan 10 fte is het een minor tekortkoming - Voor bedrijven vanaf 10 fte is het een major tekortkoming. 	Major
<p>1.2.9 Klachten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verplichte registratie, behandeling en afhandeling klachten over producten/diensten met desbetreffend logo / in relatie tot desbetreffend certificatieschema - Klachten binnen 2 werkdagen na binnenkomst registreren - Klacht moet voorzien zijn van opvolgend nummer, datum, naam klager, korte omschrijving van de afhandeling incl. termijn, datum van afhandeling - Registraties 2 jaar bewaren. 	<p>Klachtenregistratie van de laatste 2 jaar waar de klachten als volgt worden geregistreerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opvolgend nummer - Datum ontvangst - Naam klager - Korte omschrijving klacht - Korte omschrijving afhandeling - Termijn klacht in behandeling - Datum afhandeling. 		Major

* Doel meting is dat bedrijf met regelmaat nagaat welke milieuzorghiaten, – risico’s en kansen in de organisatie aanwezig zijn.

2. Aanvullende basiseisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Van toepassing op: Toepassing glyfosaat op verhardingen, Brons, Zilver en Goud

Toelichting

Productgroep Barometer Duurzaam Terreinbeheer

Opbouw barometer

Voor de dienst duurzaam beheer van terreinen (productgroep), is dit certificatieschema Barometer Duurzaam Terreinbeheer is opgesteld. De barometer is onderverdeeld in vier gedefinieerde niveaus, die hieronder worden toegelicht. Per niveau wordt aangegeven wie het certificaat kan behalen, tevens worden de reikwijdte ten aanzien van de terreinen en criteria gespecificeerd:

- ***Barometer niveau Toepassing glyfosaat op verhardingen:***

Het certificaat kan worden behaald door uitvoerders op terreinen van derden, zoals bijvoorbeeld hoveniers en aannemers, maar ook door terreineigenaren, zoals bijvoorbeeld gemeenten voor: "De activiteiten die nodig zijn om onkruidbestrijding met middelen op basis van glyfosaat op halfopen en gesloten verhardingen duurzaam uit te voeren".

- ***Barometer niveau Brons:***

Het certificaat kan worden behaald door zowel de direct voor het terrein verantwoordelijke rechtspersonen (zoals bijvoorbeeld eigenaar, pachter, huurder) als door uitvoerders van de onkruidbestrijding op verhardingen voor: "De activiteiten, die nodig zijn om onkruidbestrijding op gedefinieerde verhardingen duurzaam uit te voeren".

- ***Barometer niveau Zilver:***

Het certificaat kan worden behaald door de direct voor het terrein verantwoordelijke rechtspersonen (zoals bijvoorbeeld eigenaar, pachter, huurder) voor: "De activiteiten, die nodig zijn om onkruidbestrijding op verhardingen, gewasbescherming en plaagbestrijding in groen op gedefinieerde terreinen duurzaam uit te voeren".

- ***Barometer niveau Goud (= Milieukeur):***

Het certificaat kan worden behaald door de direct voor het terrein verantwoordelijke rechtspersonen (zoals bijvoorbeeld eigenaar, pachter, huurder) voor: "De activiteiten die nodig zijn om het beheer van gedefinieerde groene en verharde terreinen duurzaam uit te voeren".

Criteria

2.1 Aanvullende basiseisen

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>2.1.1 Frequentie audits</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indien van minimaal 5 maanden registraties beschikbaar zijn van de voorgaande werkperiode, kan zonder een bepaalde tussentijdse werkperiode tot certificatie worden overgaan onder de voorwaarde dat bij de initiële audit is aangetoond dat aan de eisen wordt voldaan. Indien er geen registraties over de voorgaande werkperiode beschikbaar zijn, kan pas een certificaat worden afgegeven indien bij de periodieke audit over een werkperiode van minimaal 5 maanden registraties beschikbaar zijn op basis waarvan kan worden aangetoond dat aan alle eisen wordt voldaan. - Bij de fysieke audit (initiële of periodieke audit) van de aangemelde organisatie dienen minimaal \sqrt{n} van het aantal ($=n$) werkeenheden jaarlijks te worden bezocht, met een maximum van 5 bezoeken. De werkeenheden dienen afwisselend te worden bezocht. De bezoeken aan de werkeenheden worden verdeeld over de verschillende vestigingen. Indien de administratie niet op een centrale locatie aanwezig is worden de vestigingen geaudit alsof het zelfstandige organisaties zijn. Tijdens de fysieke audits dient verder jaarlijks minimaal \sqrt{n} van het aantal ($=n$) toepassers steekproefsgewijs geaudit te worden op bekendheid met en het juist uitvoeren van de vereiste procedures en activiteiten. Met een maximum van 5 steekproeven. - De certificatie-instelling bezoekt jaarlijks aanvullend 10 procent van de certificaathouders met een gereduceerde audit frequentie met een onaangekondigde audit. 			Major

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>2.1.2 Geldigheid certificaat Het certificaat wordt jaarlijks na de initiële of periodieke audit afgegeven en is geldig voor onbepaalde tijd, tot het moment dat bij een volgende audit, ook na eventuele sanctieperiode, blijkt dat niet aan de eisen wordt voldaan of tot het moment van afmelden door de certificaathouder.</p>			
<p>2.1.3 Vakbekwaamheidseis auditoren Indien onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen worden toegepast dient de auditor een geldig Bewijs van vakbekwaamheid (voorheen werd dit Smitlicentie genoemd) te hebben behaald waarbij minimaal jaarlijks een door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomst met DOB als onderwerp wordt gevolgd.</p>			

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>2.1.4 Externe communicatie</p> <p>Indien een tekst over het certificaat in relatie tot de Barometer Duurzaam Terreinbeheer door de certificaathouder wordt gebruikt mag het volgende worden vermeld: "De Barometer Duurzaam Terreinbeheer wordt beheerd door SMK. Dit is een onafhankelijke organisatie, waarin vertegenwoordigers van producentenorganisaties, detailhandel, overheid, wetenschappers, milieudeskundigen en behartigers van consumentenbelangen. deelnemen. Meer informatie over SMK? Zie de website www.smk.nl of bel naar 070-3586300.</p> <p>Logo Barometer Duurzaam Terreinbeheer Barometer Duurzaam Terreinbeheer is een geregistreerd keurmerk van SMK. Gebruik ervan door keurmerkhouders is niet verplicht. Bij toepassing van (logo)uitingen van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer zijn de in dit certificatieschema opgenomen voorwaarden van toepassing.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij communicatie over de Barometer Duurzaam Terreinbeheer moet altijd het behaalde niveau van de barometer door de certificaathouder worden aangegeven in de communicatie uiting. - Indien de certificaathouder het gouden niveau heeft behaald, mag na schriftelijke toestemming van de certificatie-instelling, het Milieukeurlogo worden gebruikt in relatie tot de betreffende dienst, maar dit alleen in combinatie met het Barometerlogo. De hoogte van de in combinatie gebruikte Barometer- en Milieukeurlogo's dient gelijk te zijn. Het is dus niet toegestaan alleen het Milieukeurlogo te gebruiken; het Barometerlogo mag wel zonder het Milieukeurlogo worden toegepast. Bij de communicatie van deze logo's dient steeds vermeld te worden dat het om de Barometer op gouden niveau gaat. - Communicatie uitingen zijn uitsluitend toegestaan indien ze gerelateerd zijn aan het terrein of de activiteit, waarvoor het certificaat is verleend. 	<ul style="list-style-type: none"> - Schriftelijke afspraken certificaathouder - Audit op naleving communicatie eisen - Uniek registratienummer wordt gecontroleerd op: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Websites ▪ Briefpapier ▪ Reclamefolders ▪ Advertenties ▪ Posters ▪ Etc. 	<p>Indien de logo-uitingen niet gerelateerd zijn aan de dienst en/of het unieke registratienummer niet wordt gebruikt, volgt een waarschuwing. Binnen 3 maanden of nader te bepalen termijn dient dit te zijn gecorrigeerd. Is bij de opvolgende audit dit niet het geval, dan vervalt het recht het logo te voeren.</p>	<p>Minor</p>

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p><u>Logogebruik:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Toepassing van (logo)uitingen is uitsluitend toegestaan als de certificaathouder beschikt over het certificaat. Als de uitingen afwijken van deze richtlijnen is schriftelijke goedkeuring van de certificatie-instelling nodig. Toestemming wordt verleend aan de certificaathouder die verantwoordelijk is voor het correct gebruik van (logo)uitingen. - Logo-uitingen zijn uitsluitend toegestaan indien ze gerelateerd zijn aan het terrein of de activiteit waarvoor het certificaat is verleend. - Indien het logo('s) wordt gebruikt, is vermelding van het unieke registratienummer van de certificaathouder dat is toegewezen door de certificatie-instelling verplicht. - Bij het unieke registratienummer moet altijd de naam of afkorting van de certificatie-instelling staan vermeld. - Indien een certificaathouder voor meer certificatieschema's certificaathouder wordt, kan de certificatie-instelling dit onder hetzelfde registratienummer toestaan. - Het gebruik van het logo(s) en het unieke registratienummer is uitsluitend toegestaan in eigen communicatie in relatie tot het gecertificeerde terrein of activiteit. De kleur van het logo Barometer Duurzaam Terreinbeheer (al of niet in combinatie met toepassing glyfosaat) is bij voorkeur in de opgebouwde kleuren blauw (donkerste blauw C100-M76-GO-Z18), lichter blauw (C88-M51-GO-ZO), groen (C84-M11-G100-Z1) of in zwart/grijs. U kunt het logo digitaal opvragen bij SMK. 			

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p><u>Toezicht:</u> Om het keurmerk Barometer Duurzaam Terreinbeheer voor alle doelgroepen geloofwaardig te houden handhaaft SMK de regels die zijn gedeponeerd voor het voeren van naam en logo Barometer Duurzaam Terreinbeheer. In dit verband verwijst SMK naar de deponering van het collectieve woord-/beeldmerk Barometer Duurzaam Terreinbeheer bij Benelux Merkenbureau (07-11-2006/registratienummer 0807024). Ook de algemene voorwaarden van de Milieu Reclame Code zijn van kracht.</p>			
<p>2.1.5 Wetgeving Hoewel dit certificatieschema in eerste instantie niet bedoeld is om voorgenoemde algemene wet- en regelgeving te borgen, kan een certificaathouder tijdens een audit op de hieruit voorkomende onderstaande zes punten geaudit worden door de certificatie-instelling:</p> <ol style="list-style-type: none"> Opslag van chemische middelen vindt plaats in ruimtes die voldoen aan de wettelijke eisen. De inkoop/voorraad administratie dient minimaal jaarlijks te worden geactualiseerd, in ieder geval op 1 januari van enig kalenderjaar. Indien gewasbeschermingsmiddelen worden toegepast dient een gewasbeschermingsplan beschikbaar te zijn, de uitvoering dient conform het plan plaats te vinden (zie voor een voorbeeld van een Gewasbeschermingsplannen voor verhardingen en groene terreinen in Bijlage II) en men dient een registratie bij te houden. Degenen die gewasbeschermingsmiddelen toepassen, kunnen aantonen dat zij in het bezit zijn van een geldig en vereist bewijs van vakbekwaamheid (voorheen spuitlicentie). Het gebruik van onkruidbestrijdingmiddelen die geen toelating (meer) hebben van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) is verboden. Lege materialen en spoelwater bij gebruik van onkruidbestrijdingmiddelen moeten worden verzameld en afgevoerd conform de wettelijke richtlijnen. 	<p>Administratieve audit van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewijs van vakbekwaamheid - Gewasbeschermingsplan(nen) - Inkoop/voorraad administratie <p>Fysieke audit van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - criterium 2.2.4 sub a, d, e + f audit of onkruidbestrijdingmiddelen die geen toelating (meer) hebben afwezig zijn. 		Minor

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>2.1.6 Personeel Personeel en externen die belast zijn met de uitvoering van werkzaamheden die in relatie staan tot het certificaat dienen:</p> <p>a. Aantoonbaar schriftelijk te zijn geïnformeerd over de eisen waaraan men bij de werkzaamheden dient te voldoen door bijvoorbeeld werkinstructies en/of toolboxbijeenkomst betreffende DOB.</p> <p>b. Aantoonbaar jaarlijks minimaal 1 vervolgcursus te hebben gevolgd om over voldoende deskundigheid te beschikken voor zijn uitvoerende taken betreffende het beheer van groen en/of verhardingen en dit voldoende vaak te laten bijscholen. Per werknemer dienen de vervolgcursussen te worden geregistreerd en bewijsmateriaal dat de werknemer de vervolgcursussen heeft gevolgd en hoe dit gerelateerd is aan zijn rol.</p> <p><u>Bij toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op verhardingen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Door Bureau Erkenningen erkende kennisbijeenkomsten in het kader van bewijs van vakbekwaamheid (spuitlicentie) met DOB als onderwerp. Zie www.erkenningen.nl. <p><u>Voorbeelden van cursussen voor Brons, Zilver en Goud:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Cursussen die leiden tot of onderhouden van vakbekwaamheid in de onderwerpen groenvoorziening, boomverzorging, tuinaanleg/tuinonderhoud zoals aangeboden door Groenkeur of gelijkwaardig (bijv. een geldig bewijs van vakbekwaamheid (voorheen spuitlicentie) en/of ander bewijs van vakbekwaamheid (bijv. de relevante Groenkeur certificaat of gelijkwaardig). - Cursussen over het onderwerp 'Werken met de flora en fauna wet'. 	<p>Administratieve initiële- en periodieke audit van de gestelde criteria.</p> <p>Administratieve audit van lijst van uitvoerende medewerkers waarin per werkploeg het aantal medewerkers is vermeld dat aan dit criterium voldoet. Bij documenten (zoals het bewijs van vakbekwaamheid) die zijn afgegeven en ondertekend door onafhankelijke derde (zoals een opleidingsinstituut).</p>		<p>Minor*</p>

<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Sanctie</i>	<i>Niveau</i>
<p>Alleen van toepassing voor Brons, Zilver en Goud</p> <p>c. Een intentieverklaring te tekenen met daarin uitleg over het doel van het certificaat, dat de werknemer de relevantie van het certificaat inziet en de verplichting om beheer uit te voeren, rekeninghoudend met de criteria uit het certificatieschema.</p> <p>d. Van elke in te zetten werkploeg beschikt minimaal 1 op de 5 van de uitvoerende medewerkers over relevante competenties, kennis en vaardigheden op MBO-niveau. Bij groene terreinen kan dit bijvoorbeeld worden ingevuld zoals bedoeld in het functiewaarderingssysteem conform de CAO van de Hovenierssector.</p>			Major

* Vervolgcurcus in de vorm van een erkende kennisbijeenkomst bij toepassing glyfosaat op verhardingen dient uiterlijk bij de volgende audit te zijn behaald.

3. Toepassing glyfosaat op verhardingen

Toelichting

Een certificaathouder zal bij een audit worden gecontroleerd op of hij zich houdt aan de criteria Toepassing glyfosaat op verhardingen, die gebaseerd zijn op de DOB-criteria (zie voor DOB-shortlisten ww.dob-verhardingen.nl) voor toepassing glyfosaat op *halfopen* en *gesloten* verhardingen. Het gebruik van glyfosaat op *open* verhardingen wordt onderscheiden van de andere typen verhardingen, omdat ervan wordt uitgegaan dat open verhardingen niet of nauwelijks afstromen naar oppervlaktewater. Zie voor de definities van verhardingen Bijlage 1.

Criteria

Indien een bedrijf/organisatie het certificaat Barometer Duurzaam Terreinbeheer 'Toepassing glyfosaat op verhardingen' wil behalen moet het voldoen aan de volgende criteria:

3.1 Algemene eisen hoofdstuk 1 en 2

De criteria zoals beschreven in hoofdstuk 1 'Algemene eisen Milieukeur- en Barometerschema's' en hoofdstuk 2 'Aanvullende basiseisen voor de Barometer Duurzaam Terreinbeheer'.

3.2 Aanvullende criteria voor Toepassing glyfosaat op verhardingen

3.2.1 Toepassing

Om de emissie van middelen op basis van glyfosaat naar het milieu bij onkruidbestrijding op verhardingen te verminderen worden vijf thema's onderscheiden die te maken hebben met Goede Praktijk. Het gaat hier om (1) voorbereiding en planning, (2) geen onkruidbestrijdingsmiddelen spuiten op plaatsen met verhoogd afspoelrisico, (3) toetsing aan de gebruiksnorm (N.B., het doel is altijd zo weinig mogelijk middel te gebruiken), (4) rekening houden met weersomstandigheden en (5) optimaal gebruik van apparatuur, hulpmiddelen en personeel. De criteria voor deze categorieën worden in de onderstaande paragrafen besproken.

<i>Nr.</i>	<i>Eis</i>	<i>Beoordelingsrichtlijn</i>	<i>Niveau</i>
3.2.1.1	Vorbereiding en planning a. Per werkeenheid (zie Bijlage 1) zijn één of meerdere plattegronden, overzichttekeningen of situatieschetsen van de verhardingen (zie hieronder Registraties 3.2.1.2 punt c verplichting bij opdrachten > 1 ha) beschikbaar waarop staat waar wel en waar niet behandeld mag worden met glyfosaat en	Administratieve audit op definiëring terrein en op aanwezigheid locatiekaart waar geen en eventueel wel glyfosaat mag worden ingezet. Administratieve audit op basis van opdrachten en werkplannen. In de opdrachten en werkplannen moeten de gestelde criteria zijn opgenomen.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>eventueel andere onkruidbestrijdingsmiddelen. Op de kaarten is te zien waar de verschillende typen (Gesloten, Halfopen) te beheren verhardingen liggen, waar beperkingen aan middelgebruik gesteld zijn, waar te beschermen oppervlakte- en grondwater ligt en of er nog lokaal specifieke inperkingen aan inzet middelen en methoden zijn. Kaartmateriaal wordt aangeleverd door de opdrachtgever voor aanvang van het werk, of wordt door de uitvoerder zelf bepaald voor aanvang van het werk (zie verder punt c onder 3.2.1.2 registraties).</p> <p>b. Voor aanvang van het werk dient per werkeenheid het oppervlak waar op chemische wijze onkruid wordt beheerd vanuit wettelijk en contractueel perspectief te zijn bepaald. Areaalcijfers worden aangeleverd door de opdrachtgever voor aanvang van het werk, of worden door de uitvoerder zelf bepaald of geschat voor aanvang van het werk.</p> <p>c. Indien opgegeven kaartmateriaal niet overeenkomt met de praktijk of niet voldoet aan bovengenoemde criteria, dan dient de uitvoerder dit door te geven aan de opdrachtgever.</p> <p>d. De operationele planning en het meer algemene gewasbeschermingsplan is bekend gemaakt bij het uitvoerende personeel.</p> <p>e. In geval van uitbesteding aan derden moeten de relevante criteria worden opgenomen in de opdrachten en bestekken.</p>	<p>Indien van geaudite locaties de oppervlakte door de uitvoerder is geschat, moet de certificatie-instelling een steekproef uitvoeren van de betreffende locatie(s) waarbij de toepasser door meting of digitale oppervlakteberekening (bv met Google Earth) moet aantonen dat men op de betreffende locatie binnen de gestelde normen blijft met een maximale afwijking van 10%.</p>	
3.2.1.2	<p>Registraties De milieucoördinator of gedelegeerd persoon binnen het certificaathoudende bedrijf of organisatie definieert de werkeenheden en zorgt dat bij aanvang van de werkzaamheden in een werkeenheid een dossier van de werkeenheid beschikbaar is met de volgende informatie:</p> <p>a. Algemene informatie over de werkeenheid zoals naam en adressering van werklocatie(s) en opdrachtgever(s). Bij samengestelde werkeenheden dient van elk deelproject deze informatie beschikbaar te zijn.</p> <p>b. Areaalcijfers van te beheren gesloten, halfopen verhardingen per werkeenheid. De opdrachtgever van het werk is (volgens de UAV, 1989, uniforme administratieve voorwaarden) verantwoordelijk voor aanlevering van precieze gegevens over oppervlakten en type verhardingen. Indien de opdrachtgever deze gegevens niet aanlevert dient de inventarisatie van het terrein(type) en</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>bijbehorende oppervlakte(s) voorafgaande aan de werkzaamheden plaats te vinden. Deze inventarisatie dient op papier te worden vastgelegd.</p> <p>c. Bij projecten (individuele opdrachten) met meer dan 1 ha te beheren halfopen verhardingen in gerioleerd stedelijk gebied of industrieterrein dient een plattegrond (of situatieschets op minimaal A4-formaat) beschikbaar te zijn met daarop inzichtelijk de ligging van de verhardingen en oppervlaktewater. De opdrachtgever van het werk is verantwoordelijk voor aanlevering van plattegronden. Als de opdrachtgever hier in gebreke blijft, dient de uitvoerder een plattegrond voorafgaande aan de werkzaamheden (of situatieschets op minimaal A4-formaat) uit te werken. Op de plattegrond of situatieschets staan de locaties aangemerkt waar volgens de criteria in paragraaf 3.2.1.5 wel en niet met middelen op basis van glyfosaat gespoten mag worden.</p> <p>Per werkeenheid dient tot slot, indien van toepassing, de volgende informatie te worden geregistreerd:</p> <p>d. Eventuele klachten en meldingen van de opdrachtgever of derden in relatie tot de uitgevoerde onkruidbestrijding en de afhandeling daarvan dienen bij het dossier van een werkeenheid gevoegd te worden tezamen met wijze van afhandeling. Indien de uitvoerder niet verantwoordelijk is voor de betreffende klacht dan kan deze vanzelfsprekend worden doorverwezen naar de verantwoordelijke organisatie.</p> <p>e. De opdrachten en bestekken in geval van uitbesteding naar derden waarin relevante criteria zijn opgenomen (in geval van terreineigenaar). De opdrachtbrief met daarop vermeld het te beheren oppervlak van de opdrachtgever (in die gevallen dat de terreineigenaar niet de uitvoerder is).</p> <p>De milieucoördinator dient zorg te dragen dat de registraties onder paragraaf 3.2.1.2 bij aanvang van de werkzaamheden beschikbaar zijn. Punt 5 van registraties 3.2.1.2 dient jaarlijks in het centrale archief te worden geüpdate.</p>		
3.2.1.3	<p>Verhardingen waarop niet mag worden gespoten Zie ook paragraaf 3.2.1.9 punt g wat betreft onkruidstrijkers en</p>	Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of:	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>selectors. Voor deze apparatuur gelden minder zware criteria.</p> <p>a. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van glyfosaat worden gespoten op verharde taluds die afspoelen naar oppervlaktewater. Houdt een spuitvrije zone aan van 1 meter vanaf de insteek¹.</p> <p>b. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van glyfosaat worden gespoten op verhardingen die afspoelen naar een punt in stromend oppervlaktewater dat via een open verbinding 10 kilometer stroomopwaarts ligt van een innamepunt voor drinkwaterproductie. Indien de stroomsnelheid kleiner is dan 0,05 km/uur (0,01 m/s), mag een middel op basis glyfosaat niet worden gespoten binnen een straal van 1 km tot het innamepunt (zie Bijlage I).</p> <p>c. Er mag geen onkruidbestrijdingsmiddel op basis van glyfosaat worden gespoten op verhardingen binnen 1 meter van de insteek vanaf het oppervlaktewater.</p> <p>d. Indien geen gericht veegbeheer van de goten plaatsvindt, moet bij het toepassen van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat een spuitvrije zone van 1 m rondom regenwaterafvoerkolken zoals straat- en trottoirkolken worden aangehouden. Indien er wel gericht veegbeheer plaatsvindt, mag men afzien van de spuitvrije zone rondom de kolken. Gericht veegbeheer van de goten wil zeggen: minimaal drie maal per seizoen (april-oktober) vegen waarbij de straat- en trottoirkolken intensief worden mee geveegd. Het schema veegregiem dient voor aanvang van de toepassing van onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat bekend te zijn bij de toepasser. Voor toedieningstechnieken bij kolken, zie paragraaf 3.2.1.9 sub b (zie ook Bijlage 2).</p> <p>e. Op gesloten verhardingen is het gebruik van middelen op basis van glyfosaat slechts toegestaan op 1% van het totaal areaal aan gesloten verhardingen. Het gaat hierbij om bestrijding van onkruiden op randstroken van gesloten verhardingen en scheuren of gaten in gesloten verhardingen waarop onkruid groeit. Als dit aanleiding geeft tot bestrijding, dan mag op deze plekken binnen gesloten verhardingen een onkruidbestrijdingsmiddel op basis van glyfosaat worden toegepast binnen de criteria die voor halfopen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De uitvoering van toepassing van glyfosaat conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden. - Indien kolken worden bespoten of afstemming heeft plaatsgevonden met toepassingen op het uitgevoerde veegbeheer <p>Jaarlijks wordt fysiek geaudit of de toepassing op een locatie volgens gestelde eisen plaatsvindt; steekproefsgewijs wordt op locaties geaudit waar geen glyfosaat is toegestaan. Deze locaties worden fysiek geaudit. Indien de controlerende instelling dit noodzakelijk acht kan een residu monster worden genomen (zie Bijlage 1).</p>	

¹ De insteek is de horizontale afstand tussen rand bespuiting en begin van het talud.

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	verhardingen gelden.		
3.2.1.4	<p>Registraties Indien binnen een straal van 1 meter rondom een regenwaterafvoerkolk wordt gespoten moet een overzicht van het geplande veegbeheer per werkeenheid worden geregistreerd (zie punt d in paragraaf 3.2.1.5) (naam opdrachtgever en uitvoerder van het veegbeheer en overzicht geplande data). Deze registratie dient aanwezig te zijn in het dossier van een werkeenheid. De milieucoördinator dient ervoor te zorgen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van middelen op basis van glyfosaat in een werkronde binnen een werkeenheid in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieucoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid glyfosaat per werkeenheid bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major
3.2.1.5	<p>Maximaal toegestane gebruikshoeveelheden glyfosaat</p> <ol style="list-style-type: none"> Op halfopen verhardingen (zie Bijlage I voor toelichting) mag op jaarbasis maximaal 720 g glyfosaat per ha verharding worden gebruikt en maximaal 360 g glyfosaat/ha per werkronde. Het jaarlijkse gebruiksmaximum van 720 g glyfosaat per ha wordt getoetst door de absolute hoeveelheid gebruikt middel te delen door het te beheren oppervlak halfopen verhardingen en maximaal tot 1% van het areaal gesloten verhardingen in de werkopdracht(en) van de werkeenheid. Het areaal gesloten verhardingen (de overige $\geq 99\%$) binnen een werkeenheid mag niet meegeteld worden bij de bepaling van maximaal gebruik per jaar en werkronde in een werkeenheid. Paragraaf 3.2.1.5 punt e definieert de uitzonderingen. Eventuele toepassing van middelen op basis van glyfosaat op onkruid langs randstroken van gesloten verhardingen of op onkruid dat groeit in gaten van gesloten verhardingen valt onder het WG/GA-voorschrift 'max. 2 % concentratie' bij spuittoepassing of vergelijkbaar bij aanstrijken of aanstippen. Er mag in uitzonderlijke gevallen worden afgeweken van het maximum glyfosaat verbruik per ha per jaar wanneer veiligheidsvoorschriften aantoonbaar <u>verplichten</u> tot bestrijding en chemische bestrijding de enige mogelijkheid is (bijvoorbeeld op 	Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of de uitvoering van chemisch beheer conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden: hoeveelheid, berekening gebruik per hectare volgens vastgestelde berekeningswijze.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>locaties waar 'open vlam' methoden of draaiende motoren niet toegestaan zijn, of wanneer langrijdend verkeer gevaar oplevert voor uitvoerend personeel, en handwerk daarbij niet realistisch is). Indien veiligheidsvoorschriften daartoe verplichten mag op halfopen verhardingen maximaal 1440 g glyfosaat per ha per jaar worden gebruikt.</p> <p>Bij de berekening van het maximale gebruik van glyfosaat in een werkeenheid onder dit certificaat moet worden uitgegaan van de volgende oppervlakte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ de oppervlakte verhardingen waarop op chemische wijze onkruid beheerd wordt vanuit wettelijk en contractueel perspectief: <p><u>Inclusief:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ alle oppervlakte halfopen verhardingen waarbij alle oppervlakte van de uitzonderingen bij paragraaf 3.2.1.5 punt a (taluds), punt c (1 meter zone tot insteek) en punt d (1 meter zone rondom kolken) meegerekend worden; <p><u>Exclusief:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ de oppervlakte gesloten verhardingen; ◆ de oppervlakte verhardingen die afspoelen naar een punt in stromend oppervlaktewater dat via een open verbinding 10 kilometer stroomopwaarts ligt van een innamepunt voor drinkwaterproductie (paragraaf 3.2.1.5 punt b); ◆ de oppervlakte verhardingen waaraan expliciet de opdracht is gegeven dat onkruidbestrijding op die verharding volledig chemievrij plaats dient te vinden; ◆ de oppervlakte verhardingen die op initiatief van de opdrachtnemer chemievrij beheerd wordt voor zo ver niet vallend onder paragraaf 3.2.1.5 punten a, c en d; ◆ de oppervlakte open verhardingen. <p>Al het gebruik van middelen op basis van glyfosaat op verhardingen in de werkeenheid door de uitvoerder moet zijn geregistreerd. Alleen het gebruik op de te beheren oppervlakten, zoals bepaald conform het vereiste hierboven, is onderdeel van de berekening van het maximale gebruik. Toetsing van de gebruiksnorm door de certificatie-instelling wordt gedaan op werkeenheidniveau.</p>		

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
3.2.1.6	<p>Registraties Per werkeenheid dient in het seizoen de volgende informatie te worden geregistreerd:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Registreer de naam of namen van de toepasser(s) van onkruidbestrijdingsmiddelen. Voeg Bewijzen van vakbekwaamheid (kopieën) toe aan het dossier per werkeenheid voor zover niet opgenomen in een apart werkeenhedenoverkoepelend dossier. Die registraties mogen werkeenhedenoverkoepelend gearchiveerd worden. 2. <ol style="list-style-type: none"> a. Registreer per werkdag de hoeveelheid toegediend onkruidbestrijdingsmiddel(en) en eventueel hulpstoffen (zie Bijlage 1) per werkeenheid via de DOB-registratiemodule of vergelijkbaar systeem. (leg de hoeveelheid per oppervlakte-eenheid herleidbaar naar actieve stof per hectare halfopen en gesloten verharding en datum en volledige middelnaam vast. Aantekeningen over gebruik in een logboek, spuitboek of op registratieformulier zijn ook toegestaan en kunnen projectoverstijgend zijn (bijvoorbeeld bij werkzaamheden binnen samengestelde werkeenheden). Dagregistraties dienen binnen twee weken na afronding van een werkronde aangeleverd en verwerkt te worden door de milieucoördinator of gedelegeerd persoon in het centrale registratiesysteem ten behoeve van evaluatie of niet meer glyfosaat dan toegestaan wordt gebruikt op halfopen en gesloten verhardingen binnen de werkeenheid. Deze evaluatie wordt aan het dossier van de betreffende werkeenheid toegevoegd. Bewaar dagregistraties minimaal 5 jaar. Een toepasser die in opdracht glyfosaat op verhardingen toepast/gaat toepassen dient met de opdrachtgever overeen te komen dat deze geïnformeerd wordt ten aanzien van alle door derde toegepaste hoeveelheden en de voorgenomen toepassingen daarvan door derden. De toepasser dient aan te tonen dat het totale (voorgenomen) gebruik op een bepaalde oppervlakte binnen de maximaal toegestane hoeveelheid blijft. b. Aanvullend op de wettelijk verplichte inkoop/voorraad 	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>administratie wordt de jaarbalans van de aan- en verkoop aan het dossier toegevoegd van een werkeenheid of aan het werkeenheidoverkoepelende dossier. Op het moment van een aangekondigde audit moet de certificaathouder een actuele inkoop/voorraad administratie kunnen overleggen.</p> <p>3. In bepaalde situaties kunnen veiligheidvoorschriften aanleiding geven tot een hoger middelgebruik dan toegestaan (punt a in paragraaf 3.2.1.5 geeft maximaal gebruik aan). In zo'n situatie dienen beschrijvingen van de onveilige situatie en de noodzaak tot hoger gebruik van middel bijgevoegd te worden in het dossier van de betreffende werkeenheid.</p> <p>Al het gebruik van glyfosaat op verhardingen in de werkeenheid door de toepasser moet zijn geregistreerd. Alleen het gebruik op de meegerekende oppervlakten is onderdeel van de berekening van het maximale gebruik. Toetsing van de gebruiksnorm door de certificerende instelling wordt gedaan op werkeenheidniveau.</p> <p>De milieucoördinator dient zorg te dragen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van middelen op basis van glyfosaat in een werkronde binnen een werkeenheid in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieucoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid glyfosaat per werkeenheid bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>		
3.2.1.7	<p>Weersomstandigheden Wanneer volgens de lokale weersverwachting voor de komende 24 uur in 3-uursblokken meer dan 1 millimeter neerslag wordt voorspeld en de kans op neerslag > 40% is, mag geen onkruidbestrijding met middelen op basis van glyfosaat worden uitgevoerd. Stem de dosering af op de onkruid- en weersituatie, de toedieningstechniek en overige afspraken. Stop de toepassing bij temperaturen op 1.5 m > 25 °C en windsnelheden > 5 m/s (> 4 Bft). De behandeling met onkruidbestrijdingsmiddelen vindt niet plaats wanneer het onkruid zodanig nat is van regen of dauw dat het onkruidbestrijdingsmiddel van de planten afloopt. Bovenstaande dient te worden aangetoond met behulp van een (DOB)-weerfax, van GEWIS, Agrovision, MeteoVista of</p>	<p>Administratief wordt geaudit met behulp van de registraties of de uitvoering van toepassing glyfosaat conform de gestelde criteria heeft plaats gevonden of toepassingen van glyfosaat in bij juiste weersomstandigheden heeft plaatsgevonden.</p>	Major

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>andere door het College van Deskundigen van SMK erkende weervoorspelling (zie Bijlage I).</p> <p>Er dient een weersvoorspelling te worden gebruikt van vlak voor de betreffende werkdag (vanaf 06.00 uur op de betreffende dag). Een weersvoorspelling vanaf 06.00 uur op de dag vóór de betreffende werkdag mag worden gebruikt indien geen weerfax op de dag zelf beschikbaar is. Voor onkruidstrijkers en andere door het College van Deskundigen van SMK erkende technieken met verbeterde selectiviteit geldt een kortere periode voor het criterium 'kans op neerslag' (15 of 6 uur i.p.v. 24 uur (zie Bijlage I)).</p>		
<p>3.2.1.8</p>	<p>Registraties</p> <p>Registreer de weersvoorspelling(en) van die dag(en) waarop glyfosaat is ingezet in een werkeenheid. De weersvoorspelling moet lokaal (zie bijvoorbeeld de regio-indeling op http://www.dob-verhardingen.nl/nl/Producten+en+diensten/DOB-weerfax.htm of vergelijkbaar) en actueel zijn (vanaf 06.00 op de betreffende dag of vanaf 06.00 uur op de dag vóór de betreffende werkdag indien geen weerfax op de betreffende dag beschikbaar is). De voorspelling bevat gegevens over de te verwachten kans op neerslag (%), hoeveelheid neerslag (mm), temperatuur en windsnelheid bevatten in 3-uursblokken (zie Bijlage I). Voeg deze informatie bij het dossier van een werkeenheid op dagbasis.</p> <p>De milieuoördinator dient zorg te dragen dat de registraties binnen 2 weken na afronding van de toepassing van middelen op basis van glyfosaat in een werkronde binnen een werkeenheid in het centrale archief geactualiseerd te zijn. De milieuoördinator houdt daarbij de tot dan toe gebruikte hoeveelheid glyfosaat per werkeenheid bij en onderneemt actie bij (mogelijke) overschrijding.</p>	<p>Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.</p>	<p>Major</p>
<p>3.2.1.9</p>	<p>Apparatuur en toepassing</p> <p>a. Voor de toepassing wordt onderscheid gemaakt tussen voertuigen en handgedragen toedieningsmethoden. Een overzicht staat in Bijlage I. Gebruik van handgedragen apparatuur zoals strijkers, spuitlans, schijfvernevelaar of selector mag alleen op moeilijk bereikbare plaatsen (zie Bijlage I).</p> <p>b. De maximum rijsnelheid tijdens spuittoepassing van</p>	<p>Administratieve audit van de keuringsrapporten, inclusief afgiftedatum, van alle te gebruiken voertuiggedragen spuitapparatuur en onderhoudsrapporten. Fysieke wordt de sticker op de voertuigspuitapparatuur geaudit op geldigheid. Tevens administratieve audit van registraties met betrekking tot de hardheid van het water.</p>	<p>Major</p>

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>onkruidbestrijdingsmiddelen op basis van glyfosaat bedraagt 10 km/uur bij emissiekritische plaatsen als kolken en nabijgelegen oppervlaktewater.</p> <p>c. De toepasser zorgt voor goede afstelling en onderhoud van de toedieningsapparatuur. De sensoren en de doppen moeten wekelijks worden schoongemaakt en gecontroleerd. Voor aanvang van het seizoen wordt in eigen beheer of door een SKL-keuringsstation, het spuitsysteem getest of aan de ingestelde afgifte wordt voldaan. Een onderhoudsrapport wordt bij het overkoepelende- of werkeenheddossier gevoegd met plan van aanpak bij afwijkingen groter dan 20%. Voertuiggedragen spuitapparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en biociden moet periodiek gekeurd zijn bij een SKL-erkend keuringsbedrijf. De keuring mag maximaal 3 jaar oud zijn. Voor oudere apparatuur geldt een overgangstermijn van maximaal een jaar voor het verkrijgen van een SKL-keuring of vergelijkbaar.</p> <p>d. Bij water harder dan 12 °DH (ca 2 mMol Ca⁺Mg) dient met behulp van sulfaat- (bv. ammoniumsulfaat), fosfaat- of citraatbevattende hulpstoffen het water te worden onthard voordat het met glyfosaat wordt gemengd. Voor informatie over hardheid van het leidingwater per gemeente kan worden nagevraagd bij het waterleidingbedrijf. Informatie over hardheid oppervlaktewater is via het waterschap te achterhalen www.uvw.nl. Bij sommige hulpstoffen voor waterontharding worden teststrips of -flacons bijgeleverd of bepaalt de kleuromslag in de spuitoplossing de juiste dosering, waardoor gebruik wordt vergemakkelijkt.</p> <p>e. Het vullen van spuit- of strijkapparatuur met onkruidbestrijdingsmiddelen vindt plaats op een vloeistofkerende vloer (waarbij absorptiemateriaal beschikbaar is om een eventuele morsing op te ruimen) Of op (half)open verhardingen of open grond op een plek waar het niet aannemelijk is dat water afstroomt (via riool) naar oppervlaktewater. Deze plaats is minimaal 10 m van regenwaterafvoerkolken of oppervlaktewater. Het reinigen van spuit- of strijkapparatuur vindt plaats op een vloeistofdichte vloer met een opvanginrichting die niet afwatert op oppervlaktewater of riool. Of op open grond op een plek waar het niet aannemelijk is dat water afstroomt (via riool) naar oppervlaktewater. Deze plaats is minimaal 10 m van</p>	<p>Fysiek wordt steekproefsgewijs op locaties geaudit of de uitvoering van toepassing van glyfosaat met de juiste apparatuur en op de juiste wijze heeft plaatsgevonden.</p>	

Nr.	Eis	Beoordelingsrichtlijn	Niveau
	<p>regenwaterafvoerkolken of oppervlaktewater.</p> <p>f. Gebruik beschermkappen om druppeldrift bij spuittoediening via voertuiggedragen apparatuur tegen te gaan. Dit geldt ook voor schijfvernevelaars. Alleen in uitzonderingssituaties bij obstakels mag een deel van de kap tijdelijk weggenomen worden. Dit criterium is niet van toepassing op de spuitlans.</p> <p>g. Op de locaties genoemd onder paragraaf 3.2.1.5 punten a, b, c en d mogen wel onkruidstrijkers (aanstrijken met glyfosaat) of selectors (aanstippen met glyfosaat) maar geen spuitsystemen worden toegepast.</p>		
3.2.1.10	<p>Registraties</p> <p>Registreer de toepassingsmethode(n) (gebruikte methoden, data, testverslagen en keuringbewijzen) per werkeenheid. Voor toelichting op keuringsbewijzen, zie paragraaf 3.2.1.9.</p> <p>Registreer gegevens over de hardheid van het water dat gebruikt wordt voor toediening van glyfosaat binnen een werkeenheid plus een eventueel plan van aanpak of verbeterplan indien de hardheid van het water boven de norm ligt (zie paragraaf 3.2.1.9 punt d).</p> <p>De gegevens dienen iedere 5 jaar en bij elke wijziging van gebruikte apparatuur en water te worden geüpdate en beschikbaar te zijn per werkeenheid. Desgewenst kunnen keuringbewijzen van apparatuur en gegevens over hardheid van water in een werkeenheidoverkoepelend dossier gearchiveerd worden.</p>	Administratieve audit op aanwezigheid registratie en invullen conform de richtlijnen.	Major

Bijlagen

Bijlage I: Definities en toelichtingen

Bijlage II: Voorbeelden gewasbeschermingsplannen

Bijlage III: Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep

Bijlage IV: Voorbeeld milieubeleidsverklaring

Bijlage V: Gladheidsbestrijding

- voorbeeld van een onderhoudsplan
- samenstellingseisen dooimiddelen

Bijlage I Definities en toelichtingen

1. Verhardingen

1.1 *Typen verhardingen:*

a. **Gesloten verhardingen,**

Gesloten verhardingen bestaan uit verharding van ter plekke aangebracht aanvankelijk plastisch materiaal. Deze verharding kent geen voegen.

Bv. asfalt, beton.

b. **Halfopen verhardingen**

Onder halfopen verhardingen vallen voornamelijk de elementverhardingen onder. Verhardingen bestaande uit losse elementen die geordend zijn aangebracht. Tussen de elementen bevinden zich voegen die meer of minder waterdoorlatend kunnen zijn.

Bv. trottoirtegels, straatstenen. ZOAB (Zeer Open Asfalt Beton) wordt ook tot deze categorie gerekend.

c. **Open verhardingen**

Open verhardingen bestaan uit gestorte materialen of materialen met hygroscopisch karakter.

Bv. grind, zand, gravel, schelpen, slakken, puin, webromix of grasbetontegels en grasbetonstenen met open gaten.

1.2 *Werkeenheid*

Registraties dienen per werkeenheid beschikbaar te zijn. Er worden twee typen werkeenheden onderscheiden:

Enkelvoudige werkeenheden: Bij een enkelvoudige werkeenheid is het project (een bestek of werkopdracht van één terreineigenaar of opdrachtgever) de werkeenheid. Het gaat hier vooral om grote opdrachten voor gemeenten, provincies en industrieën e.d. De bovengrens ligt op 50 ha halfopen verhardingen per project, er is geen ondergrens qua areaal.

Samengestelde werkeenheden: Bij kleine projecten is er sprake van werkopdrachten waarbij per opdracht het areaal halfopen verhardingen minder dan 1 ha is. Het gaat hier vooral om kleine opdrachten voor bedrijven en particulieren. Het kan ook gaan om een opdracht voor bijvoorbeeld een grote onderneming met veel losse vestigingen in Nederland die per stuk een klein areaal halfopen verhardingen hebben. De milieucoördinator of gedelegeerd persoon mag kleine opdrachten samenvoegen tot een grote werkeenheid tot maximaal 25 ha halfopen verhardingen per werkeenheid.

De registratieverplichtingen per werkeenheid staan in het onderdeel 2 Registratie van dit certificatieschema.

1.3 Werkdag

Een werkdag is een dag waarop onkruidbeheer in een werkeenheid wordt uitgevoerd.

1.4 Moeilijk bereikbare plaats

Moeilijk bereikbare plaatsen zijn plaatsen binnen een werkeenheid waar men met 'op een voertuig gemonteerde toedieningapparatuur van glyfosaat' (zie methodentabel) niet of moeilijk bij kan, bijvoorbeeld direct naast obstakels als lantaarnpalen, verkeersborden en straatmeubilair, onder geparkeerde voertuigen, direct naast muren of afrasteringen grenzend aan verhardingen, of bij ongelijk liggende verhardingen en goten. Van deze uitzonderingregel kan gebruikt gemaakt worden als men met het voertuig (vierwielige quad, kleine tractor of vergelijkbaar) logischerwijs niet of moeilijk naar of over het betreffende verhardingdeel kan rijden. Belangrijk hierbij is wel dat op deze plaatsen selectief en terughoudend gespoten wordt met spuitlans omdat anders het gebruiksmaximum wordt overschreden. Voor toegestane technieken op moeilijk bereikbare plaatsen, zie bijgevoegde tabel onder 6.

1.5 Weervoorspellingen en adviessystemen

De weervoorspellingen die gebruikt en geregistreerd worden dienen van toepassing te zijn op de werkeenheid. Ze dienen afkomstig te zijn van KNMI, Meteoconsult of weerbedrijf met vergelijkbare kwaliteit mits erkend door het College van Deskundigen van SMK. Van belang erbij is dat de voorspellingen van kans op neerslag (%), de hoeveelheid neerslag (mm) en windsnelheid gedocumenteerd worden per werkeenheid in relatie tot momenten van werkzaamheden en minimaal 24 uur vooruit. Als voorbeeld wordt een DOB-weerfax bijgevoegd.

Weersverwachting en spuitomstandigheden vandaag (Vry 29 jun):

Datum	uur	0	3	6	9	12	15	18	21
Tijd									
Temperatuur 1,50 m.	°C	14	13	12	13	18	16	16	15
Temperatuur 0,10 m.	°C	13	12	11	13	17	19	18	15
Bisdonat	/uur	●●●	●●●	●●●	●●○	○●○	●●●	●●●	●●●
Neerslaghoeveelheid	mm	0	0	0	0	0,2	0,7	1	1,4
Neerslagkans	%	0	10	10	10	30	70	80	80
Windsrichting		ZZW	ZZW	ZZW	ZZW	ZZW	ZW	ZW	ZW
Windsnelheid	m/s	2	3	4	4	6	6	6	5
Wierking Roundup		0	+	++	++	++	++	++	-
Wind criterium		+	+	0	0	-	-	-	0
DOB criterium		-	-	-	-	-	-	-	-
Dosering (% oplossing)		-	-	-	-	-	-	-	-

Bisdonat: ● nat ○ droog Dosering: concentratie gebaseerd op spuitkolome van 110 liter/ha
 DOB criterium: niet spuiten als binnen 24 uur na bespuiting een neerslagkans > 40% en neerslaghoeveelheid > 1 mm.
 Zie www.dob-verhamingen.nl voor meer informatie

Weersverwachting en spuitomstandigheden morgen (Zat 30 jun):

Datum	uur	0	3	6	9	12	15	18	21
Tijd									
Temperatuur 1,50 m.	°C	14	13	13	14	17	18	19	18
Temperatuur 0,10 m.	°C	13	13	12	14	19	21	21	18
Bisdonat	/uur	●●●	●●●	●●●	●●●	○●○	○●○	○●○	○●○
Neerslaghoeveelheid	mm	1,2	0,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Neerslagkans	%	60	40	30	20	20	30	20	20
Windsrichting		ZW	ZW	ZW	ZW	WZW	WZW	WZW	ZW
Windsnelheid	m/s	4	4	4	4	4	5	4	2
Wierking Roundup		--	-	+	++	++	++	++	+
Wind criterium		0	0	0	0	0	0	0	+
DOB criterium		-	-	+	+	+	+	+	-
Dosering (% oplossing)		-	2,00	1,76	1,00	1,00	1,00	1,00	-

REGIONAAL WEEROVERZICHT
 Vandaag is het bewolkt en tegen het einde van de ochtend gaat het vanuit het westen regenen. Vanmiddag regent het soms wat harder. Het wordt 17 à 18 graden bij een matige tot vrij krachtige zuidwestenwind. Vanavond wordt het buig, maar geleidelijk ook droger. In de tweede helft van de nacht wordt het droog en klaart het ook op. Het koelt af tot 12 à 13 graden.

LANGE TERMIJN VERWACHTING
 Morgen zijn er vooral in het noorden optakelingen, terwijl in het zuiden de bewolking overneemt. Sommige plaatsen zien geen zon. In de middag is er zeer lokaal kans op een spat regen in het westen. 's Middags raakt het ook overal bewolkt en in de avond kan op meer plaatsen, vooral in het noorden een buijle vallen. De wind is zuidwest en matig tot vrij krachtig bij 19 tot 21 graden. Veel meer buien zijn er zondag. De ochtend begint droog met ook wat zon, maar 's middags regent het flink. Lokaal kan een donderslag worden gehoord. Het wordt drukkend warm met 20 tot 24 graden. Maandag en dinsdag worden frisser maar ook nat met tairlijke buien.

Het is aan te bevelen om gebruik van glyfosaat te optimaliseren (minimaliseren) in relatie tot weer en onkruidsoorten d.m.v. een adviessysteem. Toepassing van een dergelijk systeem is lastig te registreren en te auditen. Hierop zit dan ook geen administratieve audit in dit certificaat. Bij fysieke audits kan de uitvoerder gevraagd worden hoe de dosering op de lokale situatie wordt afgestemd. De DOB-weerfax is een voorbeeld van een adviessysteem voor optimalisatie van dosering van glyfosaat op verhardingen. Een ander erkend systeem is het programma GEWIS van Opticrop bv.

1.6 Toelichting op toedieningstechnieken en criteria

In de tabel op de volgende pagina staat weergegeven welke apparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen gebruikt kunnen worden binnen dit certificatieschema én conform WG/GA van middelen op basis van glyfosaat.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen voertuiggedragen apparatuur en handgedragen toedieningsapparatuur voor moeilijk bereikbare plaatsen. Bij voertuiggedragen apparatuur is selectieve inzet d.m.v. sensoren of vergelijkbaar vereist. De toepassingscriteria zijn gedifferentieerd per type apparatuur voor de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen op basis selectiviteit. Apparatuur die minder middel naast het onkruid op de straat terecht doet komen, hebben minder inperkingen qua inzetbaarheid.

1.7 Hulpstoffen

Er zijn hulpstoffen die soms in combinatie met een middel op basis van glyfosaat een beter effect op het onkruid geven. Hulpstoffen mogen wettelijk alleen in combinatie met middelen op basis van glyfosaat worden toegepast als ze door Ctgb in combinatie met het middel beoordeeld en toegelaten zijn. Vooralnog is dit voor nagenoeg alle thans bekende hulpstoffen niet het geval. Zie voor toegelaten hulpstoffen www.ctgb.nl.

Methodentabel gebruik middelen op basis van glyfosaat op verhardingen

Omschrijving	Merk en modelnamen	Toepassingscriteria ³⁾ (zie ook certificatieschema)
Voertuiggedragen apparatuur		
Standaard sensorgestuurde spuiten	Weed IT, Greenseeker, Selectspray of vergelijkbaar ¹⁾	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Innovatieve sensorgestuurde spuiten	Weed IT model 2006 MKII of vergelijkbaar ²⁾	Inzetbaar als 15 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is
Onkruidbestrijkers	Greentouch, Rotofix, of vergelijkbaar	Inzetbaar als 6 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones
Schijfvernevelaars op spuitboom	Mankar 50/110EL Selekt en Varimant aanbouwmodellen, Agricult LaagVolume-Spuit of vergelijkbaar	Inzetbaar mits selectief toegepast en als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is
Handgedragen apparatuur (moeilijk bereikbare plaatsen)		
Spuitlans gekoppeld aan rugbus of reservoir op een voertuig	Diversen	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Handgedragen schijfvernevelaar	Micro Mantra, Mini Mantra en Mini Mantra Plus, OnkruidLans of vergelijkbaar	Inzetbaar als 24 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is.
Aanstipapparatuur en strijkers	Selector, Selectielans, handgedragen	Inzetbaar als 6 uur vooruit de kans op neerslag kleiner gelijk 40 % is en inzetbaar op bepaalde spuitvrije zones

	strijkapparatuur of vergelijkbaar	
--	-----------------------------------	--

- 1) Sensorgestuurde spuiten waarvan de selectiviteit overeenkomt met een breedte per sensordop van 20-25 cm (toelichting; zie rapport bij dit schema van Kempenaar & Riemens (2008) of www.dob-verhardingen.nl).
- 2) Sensorgestuurde spuiten met verbeterde selectiviteit (breedte per sensor-spuitspuitdop 8 cm).
- 3) Het hoeveelheidscriterium van 1 mm wordt niet gedifferentieerd per techniek.

1.8 Locaties drinkwaterinnamepunten

Glyfosaat mag niet op verhardingen worden gespoten als de verharding in de buurt van een innamepunt van oppervlaktewater ligt dat gebruikt wordt voor drinkwaterwinning. Voor de exacte criteria (10 of 1 km beschermingszone) wordt naar de tekst van dit certificatieschema verwezen. Voor de ligging van innamepunten binnen Nederland wordt verwezen naar onderstaande figuur. Specifieke informatie over deze locaties en beschermingszones staat op de recent gepubliceerde website http://www.helpdeskwater.nl/algemene_onderdelen/kennisdesk/?ActItdt=26998.

2. Groen

2.1 Typen groen:

a. **Bos**

Grootschalig beplantingsysteem, bestaande uit al dan niet aangeplante gebiedseigen boomsoorten. De aangeplante bomen kunnen in los of vast verband zijn geplant. Bij een volwassen bos is sprake van meerdere plantenetages.

b. **Terreinen met bomen**

Solitair of in (groeps)verband aangeplante bomen, niet deel uitmakend van bos of bosplantsoen. De bomen kunnen zijn geplant langs wegen, lanen en straten, in (stads)parken en in andere beheergroepen van openbaar groen.

c. **Bosplantsoen**

Bosplantsoen bestaat uit, vaak in verband geplante, boom- en struikvormige gebiedseigen houtige beplantingen. De beplanting wordt meestal als twee- of driejarige zaailing aangebracht. Het terreintype bosplantsoen varieert van smalle, vaak intensiever onderhouden beplantingstroken langs bijvoorbeeld wegen, sportvelden, industrieterreinen, tot grootschaliger, zeer extensief onderhouden objecten in de stadsrand.

d. **Terreinen met hagen en heesters**

Hagen bestaan uit lintvormige, regelmatig teruggesnoeide, vaak gebiedseigen, houtige beplanting. De beplanting kan dienen als afscheiding of als camouflage. Ook windhagen (of windschermen) vallen onder losse hagen.

Heesterbeplantingen bestaan uit al dan niet gebiedseigen soorten of cultivars. Heesterbeplantingen worden doorgaans aangebracht vanwege de sierwaarde van de gebruikte materialen. In stadsranden en op andere extensiever onderhouden locaties kunnen heestervakken het karakter hebben van bosplantsoen. Ook 'gewone', regelmatig geknipte hagen worden tot heesters gerekend. Een bijzondere categorie zijn de bodembedekkende heesters. Deze worden in vakverband geplant, waar lagere aanplant gewenst is.

e. **Ruw gras, ruigten**

Ruw gras heeft een maaifrequentie van maximaal vijf keer per jaar. Tot ruw gras worden ook gerekend plukweiden en extensief onderhouden bermen. Het betreft hier niet landbouwgronden. Landbouwgronden vallen niet onder de BDT.

Ruigten bestaan uit voornamelijk kruidachtige en soms struikvormige houtachtige vegetatie.

f. **Plantenperken**

Perken bestaan uit kruidachtige éénjarige of meerjarige siergewassen. In de openbare ruimte zijn perken beplant met één- of meerjarige bolgewassen, éénjarige seizoengebonden planten of vaste planten. De functie is alleen gericht op de sierwaarde van de beplanting.

g. **Oevers**

Onder de oever wordt verstaan de overgang van land naar water. Het gaat om de insteek + 1 meter uit de insteek. Bij natuurvriendelijke oevers (hier is niet altijd insteek) de volledige oever. Bij dijken, alleen dat deel van de dijk dat doorloopt direct van de insteek van water, of binnen 1 meter van de insteek van oever daarvan. Bij primaire keringen, die in de praktijk blootgesteld kunnen worden aan water (winterdijken rivieren, zeedijken) het gehele deel aan de zijde van het rivier- of buitenwater.

h. **Gazons**

Onder gazons vallen de grasvegetaties die vaker dan vijf keer per jaar worden gemaaid. In de praktijk is de maaifrequentie afgestemd op de mogelijkheid om het maaisel te laten liggen, zonder dat dit tot verstikking van de grasmat leidt.

i. Sport- en speel(gras)velden

Sport- en speelgrasvelden bevinden zich zowel op afgesloten sportlocaties als in de openbare ruimte. In de regel worden speelgrasvelden beheerd als gazons en sportgrasvelden volgens een beheerplan gericht op hoge kwaliteit van de grasmat.

j. Natuurterreinen

Begroeiing met een belangrijke natuurwaarde die primair met dit doel wordt aangelegd en/of beheerd. Bijv. hoogveen, heide, natuurbossen, etc. Ook andere groenelementen kunnen een onderdeel vormen van natuurterreinen.

3. Residumonster

3.1 Residumonsters

Het te bemonsteren materiaal is blad omdat daarop de meeste middelen zijn terug te vinden. In het groen kunnen in bepaalde gevallen ook grondmonsters worden genomen.

Voor het residu onderzoek dient de certificatie-instelling een contract af te sluiten met een, voor de betreffende test (GCMS/LCMS), ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium. Het laboratorium schrijft de monstergrootte per product per test voor. Het voorschrift dient te worden gehanteerd door de certificatie instelling (of een andere ISO 7025 geaccrediteerde bemonsterende instantie).

De werkwijze voor de residucontrole is als volgt:

- De monsternemer trekt twee aselechte monsters, monster a en b.
- Deze monsters worden zo mogelijk verspreid over het terrein getrokken.
- Per monster (a en b) wordt op een formulier aangegeven welke locaties van het terrein bemonsterd zijn.
- Dit formulier wordt door de auditor en de desbetreffende vertegenwoordiger van de certificaathouder voor akkoord ondertekend.
- De monsters dienen gekoeld te worden getransporteerd en binnen 1 dag na monsternamen op het laboratorium te worden aangeleverd.
- Monster a wordt door het laboratorium getest. Monster b wordt bewaard in de vriezer (-30°C) en kan bij calamiteiten desgewenst worden ingezet.
- Monster b wordt voor een periode van 6 maanden bewaard.
- Bij geconstateerde overschrijdingen wordt dit verlengd tot een termijn van 2 jaar.
- Het laboratorium stuurt de uitslagen van de test naar de certificatie-instellingen.
- De certificatie-instellingen koppelen het resultaat terug aan de certificaathouder, van alle geanalyseerde stoffen.
- Bij een foutieve uitslag of twijfel dient monster b getest te worden.
- Mocht dit resultaat ook in twijfel getrokken worden dan moet een heel nieuw monster worden genomen.
- In het geval van overschrijdingen net boven de detectiegrens is het raadzaam op korte termijn een nieuw monster te nemen en daarop de uitslag te baseren.

BIJLAGE II Voorbeelden Gewasbeschermingsplannen

In het kader van de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden moeten organisaties die gebruik maken van gewasbeschermingsmiddelen en/of biociden een gewasbeschermingsplan hebben. Het Ministerie van LNV laat vrij hoe dit plan eruit moet zien, maar er moeten in het plan wel een aantal geïntegreerde maatregelen aan bod komen. Het gewasbeschermingsplan geeft per toepassingsgebied (bijv. verhardingen, openbaar groen, sportvelden) invulling aan de punten die betrekking hebben op een geïntegreerde gewasbescherming. Het plan gaat in op onkruiden/ziekten/plagen die redelijkerwijs kunnen voorkomen.

1. Onkruidbestrijding op verhardingen:

Onderwerp	Gewasbeschermingsplan Verhardingen
Preventie Ter voorkoming van onkruidgroei op verhardingen worden voor minimaal de navolgende activiteiten in de planning (het gewasbeschermingsplan) beschreven:	
☒ Veegbeheer	
☒ Onderhoud	
☒ Omvorming	
☒ Obstakels	
☒ Onkruidwerende materialen	
Noodzaak onkruidbestrijding De noodzaak tot onkruidbestrijding wordt in het gewasbeschermingsplan beschreven:	

Van welke (beeld)kwaliteit van onkruidbestrijding wordt nagestreefd en hoe wordt dat gemonitord. (dit kan bijv. worden bepaald m.b.v. de standaard CROW beoordelingssystematiek). Wat is de verwachte onkruiddruk.
Indien de (beeld)kwaliteit minder is/wordt dan gewenst, wordt overgegaan tot onkruidbestrijding.

Onkruidbestrijding

Indien aanwezig kunnen het gewasbeschermingsplan en resultaten van het voorafgaande jaar als uitgangpunt dienen voor het actuele gewasbeschermingsplan

Type verharding half-
open verharding

open verharding

gesloten verharding

Uitzonderingslocaties Bijv.
verbodslocaties
onkruidbestrijdingsmiddel(len)
i.v.m. afspoeling oppervlakte
water

Bijv. Uitzonderingslocaties
ivm veiligheid

Niet-chemisch/Chemisch

Aantal toepassing
Toepassingmethode (apparatuur/methode)
Oppervlakte

Bij chemische toepassing
Middelgebruik per ha (middelnaam/dosering (kg actieve stof)/ha). Totaal gebruik
onkruidbestrijdingsmiddel(len) in kg ws per verhardingstype ha per werkeenheid per jaar.

Niet-chemisch/Chemisch

Aantal toepassing
Toepassingmethode (apparatuur/methode)
Oppervlakte

Bij chemische toepassing
Middelgebruik per ha (middelnaam/dosering (kg actieve stof)/ha). Totaal gebruik
onkruidbestrijdingsmiddel(len) in kg ws per verhardingstype ha per werkeenheid per jaar.

Naam

Handtekening

Datum

2. Groene terreinen:

Let op:

Onderstaand voorbeeld gewasbeschermingsplan is ontwikkeld door PRI als leidraad voor het opstellen van een gewasbeschermingsplan voor groene terreinen. Dit voorbeeld geeft inzicht in de onderwerpen die aan de orde komen in een gewasbeschermingsplan maar niet alle in dit voorbeeld genoemde onderwerpen zijn relevant voor de barometer. Voor de niveaus zilver en goud mogen alleen in uitzonderingssituaties gewasbeschermingsmiddelen op groene terreinen worden toegepast (zie criterium 5.4.1.2). Voor deze situaties dient het gewasbeschermingsplan te worden opgesteld. In criterium 5.4.1.2 worden soms per uitzonderingssituatie aanvullende eisen gesteld, die tevens in het gewasbeschermingsplan moeten worden verwerkt.

Gewasbeschermingsplan groene terreinen (voorbeeld ontwikkeld door PRI)

Stap 1: Vragen ter voorbereiding van het opstellen van het plan

Om welke toepassingsgebieden / locaties gaat het binnen de organisatie: openbaar groen, sportvelden? Voeg eventueel toepassingsgebieden bij elkaar die qua gewasbeschermingstrategie met elkaar overeenkomen. Bepaal voor uzelf welke ziekten/plagen/onkruiden er in het plan aan bod moeten komen. *(let op: voor de niveaus zilver en goud zijn de uitzonderingssituaties waarbij gewasbeschermingsmiddelen mogen worden toegepast gedefinieerd in criterium 5.4.1.2)*

Stap 2: Het invullen van het gewasbeschermingsplan

Ga per toepassingsgebied of combinatie van toepassingsgebieden zoals onder stap 1 is bepaald de volgende 13 punten na.

Preventie

Punt 1: Grondgebonden ziekten en plagen

Hier kunt u aangeven welke ziektes, plagen en onkruiden u verwacht. Iedere grondsoort heeft zijn eigen specifieke fytosanitaire problemen. Het is van belang dat grondgebonden ziekten, plagen en onkruiden inzichtelijk gemaakt worden in het gewasbeschermingsplan. Het is niet nodig een opsomming te geven van alle grondgebonden ziekten en plagen, maar juist die die door de combinatie van grondsoort en beplanting hier te verwachten zijn. Ervaring vanuit voorgaande jaren speelt hierin een belangrijke rol.

Punt 2: Goed uitgangsmateriaal

Hier kunt u aangeven dat u gebruik gaat maken van gecertificeerd en ziekten- en plaagvrij uitgangsmateriaal.

Punt 3: Voorkeur minder gevoelige soorten

Hierbij kunt u een onderbouwde keuze maken in minder gevoelige soorten tegen de voor u geldende ziekten/plagen.

Punt 4: Treffen van bedrijfshygiënische maatregelen

Hier kunt u vermelden dat u afvalhopen met aangetaste gewasresten afdekt, verwijdert of vernietigt. Ook kunt u uw gereedschap en machines reinigen en/of ontsmetten vóór en ná grond- of gewasbehandeling. Denk bv aan verwerking van houtsnippers ed.

Punt 5: Overige preventieve maatregelen

Andere preventieve maatregelen, zoals omvorming, toepassing bodembedekking/bedekkers, etc.

Punt 6: Bodem

Een goede bodemkwaliteit en diversiteit van bodemorganismen kan in belangrijke mate bijdragen aan het tegengaan van ziekten en plagen en daarmee aan het voorkomen of terugdringen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Door een juiste grondbewerking en bemesting is dit te optimaliseren en is het uitbreken van ziektes te verminderen.

Noodzaak Bestrijding

Punt 7: Uitvoeren van gewasinspecties

Het uitvoeren van gewasinspecties is een wezenlijk onderdeel van principes van de geïntegreerde gewasbescherming zodat ziekten en plagen vroegtijdig kunnen worden gesignaleerd en maatregelen kunnen worden getroffen. In het gewasbeschermingsplan geeft u aan op welke wijze u hieraan invulling geeft. Het gaat daarbij vooral om het aangeven van de methoden en middelen die bij de gewasinspectie zullen worden gehanteerd, zoals vangplaten, weerpalen en schadedrempels.

Punt 8: Niet Chemische Bestrijding, Inzetten en in stand houden van natuurlijke ziekten- en plaagbestrijders

Hier kunt u aangeven dat u bijvoorbeeld gebruik maakt van natuurlijke vijanden. Voorbeeld: biologische bestrijding Eikenprocessierups

Punt 9: Niet Chemische Bestrijding, Toepassen van mechanische of andere vorm van onkruidbestrijding

In het groen zijn mechanische of andere vormen van onkruidbestrijding, zoals thermische methoden of bodembedekking, een alternatief voor chemische gewasbescherming. Het is van belang dat u in het gewasbeschermingsplan aangeeft op welke wijze mechanische onkruidbestrijding wordt toegepast.

Punt 10: Chemische Bestrijding, Zaad-, plant- en pootgoed behandeling

Voorzover het toepassen van chemische gewasbeschermingsmiddelen niet kan worden vermeden, besteedt u aandacht aan de keuze daarvan in het gewasbeschermingsplan. Daarbij geldt als uitgangspunt het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen met een zo gering mogelijke milieubelasting. Middelen die werken op basis van een zaadbehandeling hebben vanuit preventief oogpunt de voorkeur boven middelen die uitgaan van gewasbehandeling. Hetzelfde geldt voor middelen die worden toegediend via plant- of pootgoedbehandeling of via stekbehandeling.

Punt 11: Chemische Bestrijding, Rekening houden met milieubelasting, selectiviteit en arbeidsveiligheid van de toepasser

In het gewasbeschermingsplan dient u aan te geven op welke wijze u, indien noodzakelijkerwijs chemische gewasbeschermingsmiddelen

moet worden ingezet, bij de keuze voor het betrokken middel rekening houdt met de milieueigenschappen en de selectiviteit van de beschikbare middelen, alsmede met de gevolgen daarvan voor de arbeidsbescherming. Zo worden chemische middelen met een brede werking pas ingezet zodra de middelen met een smallere werking niet toereikend zijn gebleken of om andere redenen niet kunnen worden ingezet. Een ander uitgangspunt is dat in het laatste geval wordt gekozen voor het meest gunstige middel voor zowel arbeidsomstandigheden als milieu.

Punt 12: Chemische Bestrijding, Pleksgewijs toedienen van GBM

U geeft in het gewasbeschermingsplan aan op welke wijze invulling zal worden gegeven aan zaken als pleksgewijze toediening van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Punt 13: Chemische Bestrijding, LDS toepassing bij onkruidbestrijding

U geeft in gewasbeschermingsplan aan op welke wijze invulling zal worden gegeven aan zaken als het toedienen van lage-doseringssystemen bij het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

BIJLAGE III Bewonersenquête zwerfafval en hondenpoep

Voor het bestrijden van overlast door zowel hondenpoep als zwerfafval dient een bewonersenquête te worden afgenomen. Deze bewonersenquête dient binnen drie maanden na het verkrijgen van het certificaat te zijn uitgevoerd. Het is toegestaan om de enquête over hondenpoep en zwerfafval samen te voegen tot één enquête, mits beide onderwerpen afzonderlijk worden behandeld.

Voor de bewonersenquête geldt minimaal het volgende:

- Het aantal respondenten van de bewonersenquête in een gemeente is minimaal 0,5% van het aantal inwoners met een minimum van 50 respondenten.
- De deelnemers aan de bewonersenquête dienen willekeurig te worden geselecteerd.
- De eerste bewonersenquête geldt als een nulmeting.
- In de bewonersenquête is het voor de respondenten mogelijk om de bestrijding van hondenpoep en zwerfafval te beoordelen op minimaal voldoende, onvoldoende en zwak (bijvoorbeeld door middel van cijfers).

In deze enquête zijn minimaal onderstaande vragen opgenomen:

- Bent u op de hoogte van het hondenbeleid van de gemeente
- Is het duidelijk waar honden mogen worden uitgelaten en los mogen spelen?
- Is het duidelijk op welke plaatsen honden niet mogen worden uitgelaten?
- Is het duidelijk waar een opruimplicht geldt en waar niet?
- Zijn er voldoende plaatsen om honden hun behoefte te kunnen laten doen?
- Zijn er voldoende plaatsen om honden los te kunnen laten lopen?
- Zijn er voldoende afvalbakken om ontlasting van honden weg te kunnen gooien?
- Staan deze afvalbakken op de goede plaatsen?
- Worden de uitlaatstroken en afvalbakken voldoende schoongehouden?
- Zijn er plaatsen waar overlast door ontlasting van honden wordt ondervonden?
- Op welke terreinen/plaatsen komt deze overlast voor en met welke frequentie?
- Wordt de overlast veroorzaakt door aanwijsbare hondenbezitters?
- Wordt de overlast veroorzaakt door gebrek aan voldoende uitlaatmogelijkheden ter plaatse?

Op basis van de nulmeting (eerste bewonersenquête) worden de volgende acties ondernomen:

- Bij een voldoende voor zowel het onderdeel zwerfafval als hondenpoep wordt na twee jaar een herhaling van de bewonersenquête uitgevoerd. Bij een onvoldoende dient de bewonersenquête na een jaar te worden herhaald (voor het desbetreffende onderdeel) en dient actie te worden ondernomen.

Voor de herhaling van de bewonersenquête geldt:

- Bij een betere, gelijke of maximaal 10% lagere beoordeling dan de nulmeting wordt er na twee jaar opnieuw een bewonersenquête uitgevoerd (mits resultaat voldoende) Bij een gemiddelde onvoldoende of een beoordeling die meer dan 10% lager is dan de vorige beoordeling dient de certificaathouder actie te ondernemen en na een jaar opnieuw een bewonersenquête uit te voeren.

Indien er actie moet worden ondernomen in de bestrijding van zwerfafval en/of hondenpoep, dient de certificaathouder te bewijzen dat binnen 6 maanden na de uitkomst van de bewonersenquête maatregelen zijn uitgevoerd om de hinder door zwerfafval en/of hondenpoep terug te dringen.

- Voor zwerfafvalbestrijding moeten minimaal twee van de volgende maatregelen worden ondernomen;
 - i) de inzet van de inspectie op zwerfafval vergroten,
 - ii) het aantal afvalbakken vergroten,
 - iii) het definiëren van probleemgebieden en in de probleemgebieden gericht actie ondernemen
 - iv) een vergroting van het aantal processen verbaal.

- Voor hondenpoepbestrijding moeten minimaal twee van de volgende maatregelen worden ondernomen;
 - i) de inzet van de hondeninspecteur vergroten,
 - ii) het aantal hondenuitlaatplaatsen¹ vergroten,
 - iii) het aantal hondenlosloopplaatsen² met hondenpoepcontainers vergroten,
 - iv) een duidelijke bebording met betrekking tot het beleid betreffende het uitlaten van honden
 - v) een vergroting van het aantal processen verbaal.
- vi) het definiëren van probleemgebieden en in de probleemgebieden gericht actie ondernemen.
 - vii) in overleg met de bewoners en gebruikers van de openbare ruimte maken van plan van aanpak om overlast terug te dringen
 - viii) evaluatie en aanpassen hondenbeleid en organiseren informatieavonden

De ondernomen actie wordt geregistreerd als beschreven in eis 2.

De uitgevoerde bewonersenquête(s), de uitwerking van de bewonersenquête(s) en (indien verplicht) de ondernomen maatregelen worden geregistreerd.

¹ Een hondenuitlaatplaats is een duidelijk afgebakend terrein (bij voorkeur door middel van bebording) waar geen opruimplicht geldt voor de hondenbezitter. Deze locaties moeten voldoende groot zijn en regelmatig worden gereinigd, in verband met infectiegevaar.

² Een hondenlosloopplaats is een duidelijk afgebakend terrein (bij voorkeur door middel van bebording) waar honden los mogen lopen, maar waar wel een opruimplicht geldt voor de hondenbezitter. Er dienen hondenpoepcontainers aanwezig te zijn voor hondenbezitters om de hondenpoep in weg te gooien.

Bijlage IV Voorbeeld milieubeleidsverklaring

Hieronder vindt u een voorbeeld van een milieubeleidsverklaring:

Milieubeleidsverklaring

Gemeente X/ Bedrijf Y beschouwt het zoveel mogelijk ontzien van het milieu ten gevolge van het beheer van (groen en) verhardingen als een belangrijke doelstelling. De beheersing van de milieubelasting en het beperken van de milieurisico's zijn zowel een primaire verantwoordelijkheid van het college van B&W/ management als van iedere betrokken werknemer van Gemeente X/ Bedrijf Y of gedelegeerde uitvoerder.

De zorg voor het milieu is een structureel onderdeel van de bedrijfsdoelstellingen en vertoont hiermee samenhang. Alle betrokken werknemers verplichten zich hun werkzaamheden uit te voeren in overeenstemming met de doelstellingen en het daarbij behorende beleid van Gemeente X/ Bedrijf Y en dit bovendien te beschouwen als een vanzelfsprekende wijze van handelen.

Het beleid van Gemeente X/ Bedrijf Y is om:

Het beheer van (groen en) verhardingen op een dusdanige manier uit te voeren, dat het milieu wordt beschermd of minimaal belast en dat de veiligheid en de gezondheid van haar werknemers, klanten, burgers en of leveranciers wordt gewaarborgd.

Om dit beleid te realiseren neemt Gemeente X/ Bedrijf Y de volgende regels in acht:

- Erkennen van het belang van het milieu.
- Voldoen aan de wetten en voorschriften betreffende milieuaangelegenheden.
- Het bevorderen van betrokkenheid en deskundigheid van de betrokken werknemers (inclusief de gedelegeerde uitvoerders)
- Werknemers verantwoordelijk stellen voor het nakomen van het beleid en hen in staat stellen belemmeringen voor continue verbetering van de milieuprestaties uit de weg te ruimen.
- Het verschaffen van alle relevante informatie betreffende het certificaat aan werknemers.
- Meten van de reductie in milieubelasting en de vermindering van milieurisico door middel van een monitoringsprogramma.

Tenslotte stelt onze gemeente/ ons bedrijf zich ten doel, als uitvloeisel van het beleid, de productie van (rest)afval te minimaliseren en een nadelige invloed op de lucht, het water en de bodem als gevolg van het uitvoeren van de bedrijfsvoering te beperken door middel van een effectief milieuzorgsysteem.

Bijlage V Gladheidsbestrijding

1. Voorbeeld van een onderhoudsplan

(bron: CROW PUBLICATIE 270, p146/147)

Werkzaamheden

Het te verrichten onderhoud kan bestaan uit de volgende werkzaamheden:

A-beurt (vlootschouw)

Het voorafgaande aan de winterperiode testen en afstellen en zonodig repareren van alle machines en/of vrachtauto's.

B-beurt (winteronderhoud)

Omvat alle werkzaamheden die voor een normaal gebruik van de machines noodzakelijk zijn, zoals doorsmeren. Verder worden alle besturings- en bedieningfuncties op hun goede werking getest en worden de nodige reparaties uitgevoerd voor het opheffen en voorkomen van storingen.

C-beurt (voorjaarsbeurt)

Bestaat uit het grondig reinigen van de machine, het bijwerken van eventuele lakbeschadigingen en het doorsmeren van de diverse smeerpunten.

D-beurt (zomeronderhoud)

Houdt in het proefdraaien van de machine, waarbij de functies getest en alle beweegbare delen in werking gezet worden.

E-beurt (groot jaarlijks onderhoud)

Demontage van de diverse aandrijvingen, vervanging/reparatie van defecte delen, opnieuw afstellen van de machine/installatie en het functietesten van besturingen.

De werkzaamheden worden met de op de frequentielijst aangegeven frequentie uitgevoerd.

FREQUENTIELIJST

	apr	mei	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt
Strooiers	1xC	1xD en 1xE					1xA	(nader in te vullen aantal) x B				
Sneeuwpluogen	1xC	1xE					1xA	(nader in te vullen aantal) x B				

De controle en onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd conform de, bij de machine behorende, inspectielijst.

2. Samenstellingeisen dooimiddelen

Samenstellingeisen dooimiddelen, standaard-RAW-systematiek 50.46.01 / 50.46.02.

(bron: CROW Technische bepalingen gladheidsbestrijding)

Wegenzout, dooimiddel vast (50.46.01)

01 Het gehalte NaCl, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 016-2005, dient ten minste 96,0 massaprocenten te bedragen.

02 Het gehalte H₂O, bepaald overeenkomstig ISO 2483, mag maximaal 3,5 massaprocenten bedragen.

03 Het gehalte onoplosbare delen, bepaald overeenkomstig ISO 2479, mag maximaal 2,0 massaprocent bedragen.

04 Het gehalte in water oplosbare zouten, anders dan NaCl, zijnde de restwaarde na aftrekken van de som van de volgens lid 01, 02 en 03 bepaalde

massaprocenten, mag maximaal 2,0 massaprocent bedragen.

05 Wegenzout mag maximaal 3,0 mg/kg Arseen, 0,9 mg/kg Barium, 0,1 mg/kg Cadmium, 0,4 mg/kg Chroom, 0,8 mg/kg Kobalt, 2,0 mg/kg Koper,

0,1 mg/kg Kwik, 3,0 mg/kg Lood, 64 mg/kg Molybdeen, 1,8 mg/kg Nikkel en of 1,5 mg/kg Zink, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 015-2007 opgelost in water pH₄, bevatten.

06 Wegenzout mag maximaal 0,1 mg/kg Kwik, bepaald overeenkomstig EuroChlor Analytical 7 opgelost in water pH₄, bevatten.

07 Aan wegzout dient antiklontermiddel toegevoegd te zijn als Na₄Fe(CN)₆ en/of K₄Fe(CN)₆, met een concentratie van 40-100 mg/kg, uitgedrukt als Fe(CN)₆, of een gelijkwaardig cyanide-vrij antiklontermiddel.

08 De zeeffractie van wegzout kleiner dan 0,16 mm mag ten hoogste 8 massaprocenten bedragen. De zeeffractie groter dan of gelijk aan 5 mm mag ten hoogste 2 massaprocenten bedragen. Langwerpige bestanddelen die door de zeef van 5 mm vallen, mogen niet groter zijn dan 8 mm. Een en ander te bepalen door een zeefanalyse overeenkomstig NEN-EN 933-1 met gebruikmaking van zeven overeenkomstig NEN-2560.

Wegenzout, dooimiddel vloeibaar (50.46.02)

01 Natte component dient te bestaan uit een oplossing in water van 20 tot 23 % (m/m) NaCl, 18 % (m/m) MgCl, 33 % (m/m) CaCl₂, of 16 % (m/m) CaCl₂.

02 Het gehalte aan Arseen, Cadmium, Chroom, Kobalt, Koper, Kwik, Lood, Molybdeen, Nikkel en Zink, gerekend in percentage vaste stof, dient te voldoen aan het bepaalde in artikel 50.46.01 lid 05.

03 Dooimiddel vloeibaar mag maximaal 400 mg/kg Barium, gerekend in percentage vaste stof, bepaald overeenkomstig EuSalt/AS 015-2007 opgelost in water pH₄, bevatten.